

de Rechtspraak

Rechtbank
Noord-Nederland

| | AANTEKENEN | | PER POST | | EMAIL

Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe

Afdeling bestuursrecht

Postbus 122
9400 AC Assen

bezoekadres
Guyotplein 1
9712 NX Groningen
openingstijden
08:30-17:00 uur

correspondentieadres
Postbus 150
9700 AD Groningen

t (088) 361 14 35 algemeen
t (088) 361 13 33 belasting

e-mail voor voorzieningen:
bestuurvovo.nnl@rechtspraak.nl
e-mail voor beroepen:
bestuursrecht.nnl@rechtspraak.nl
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw brief
behandelen.

datum	16 juli 2024
onderdeel	Team vovo WABO (milieu), BK en overig
contactpersoon	mevr. [REDACTED]
doorkiesnummer	(088) [REDACTED]
ons kenmerk	zaaknummer LEE 24 / 3053 WABOM
uw kenmerk	202400869-01125585
bijlage(n)	
onderwerp	het verzoek van Stichting Animal Rights en Stichting Fauna4life te Den Haag

Geachte heer/mevrouw,

Over het verzoek om een voorlopige voorziening met zaaknummer LEE
24 / 3053 WABOM deel ik u het volgende mee.

De rechtbank heeft van Stichting Animal Rights en Stichting Fauna4life een verzoekschrift (met
bijlagen) ontvangen. Ik stuur u hiervan een kopie.

Ik verzoek u **per omgaande** de stukken en het **verweerschrift** in te dienen die betrekking hebben op
deze zaak.

Ik verzoek u:

- **alle** aan het bestreden besluit voorafgaande stukken in te zenden, inclusief de al bij het
verzoekschrift overgelegde stukken;
- de stukken te nummeren;
- de stukken in chronologische volgorde te leggen;
- de stukken in tweevoud aan te leveren;
- een inventarislijst bij te voegen;
- aan te geven of er volgens u sprake is van een belanghebbende en zo ja, de volledige naam- en
adresgegevens van de belanghebbende te vermelden.

Als u wilt dat op bepaalde stukken geheimhouding wordt toegepast, dan moet u de betreffende
stukken in een afzonderlijke gesloten envelop doen, met daarop de vermelding "geheimhouding art.
8:29 Awb". De gesloten envelop moet u vervolgens met de redenen waarom u verzoekt om
geheimhouding in een gewone envelop verzenden of met een koeriersdienst laten bezorgen.

datum 16 juli 2024
kenmerk zaaknummer LEE 24 / 3053 WABOM
pagina 2 van 2

Wilt u de contactgegevens van de functionaris die de zaak bij u behandelt vermelden?

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

Van: Bestuursrecht Voorlopige Voorzieningen (Rechtbank Noord-Nederland)
Onderwerp: FW: Nieuwe zaak (voorlopige voorziening)
Bijlagen: 240715_UIT_ZIVVER_Verzoek_vovo_mb.pdf

Nieuwe zaak (voorlopige voorziening)

Een conversatie met [REDACTED]@utopie.nl>, Bestuursrecht administratie AK (Rechtbank Noord-Nederland) <nnl.bestuur@rechtspraak.nl>

Bericht door [REDACTED]@utopie.nl> op 15-7-2024 21:15

Goedendag,

Zie bijlage. Gelieve te noteren dat ik op 1 augustus en van 22 augustus - 3 september verhinderd ben.

--

Met vriendelijke groet,

mr. [REDACTED]
Tel: 070-[REDACTED]
Postbus 87
2501 CB Den Haag
www.utopieadvocaten.nl

Veilig verstuurd via Zivver - Bekijk in de Zivver-app

Productie 2

Aan: Gedeputeerde Staten van Drenthe

Via webformulier

Datum : 15 juli 2024
Betreft : Bezwaarschrift
Ons kenmerk : A837BZ
Uw kenmerk : 202400869-01125585
Bijlagen : 1

Geacht college,

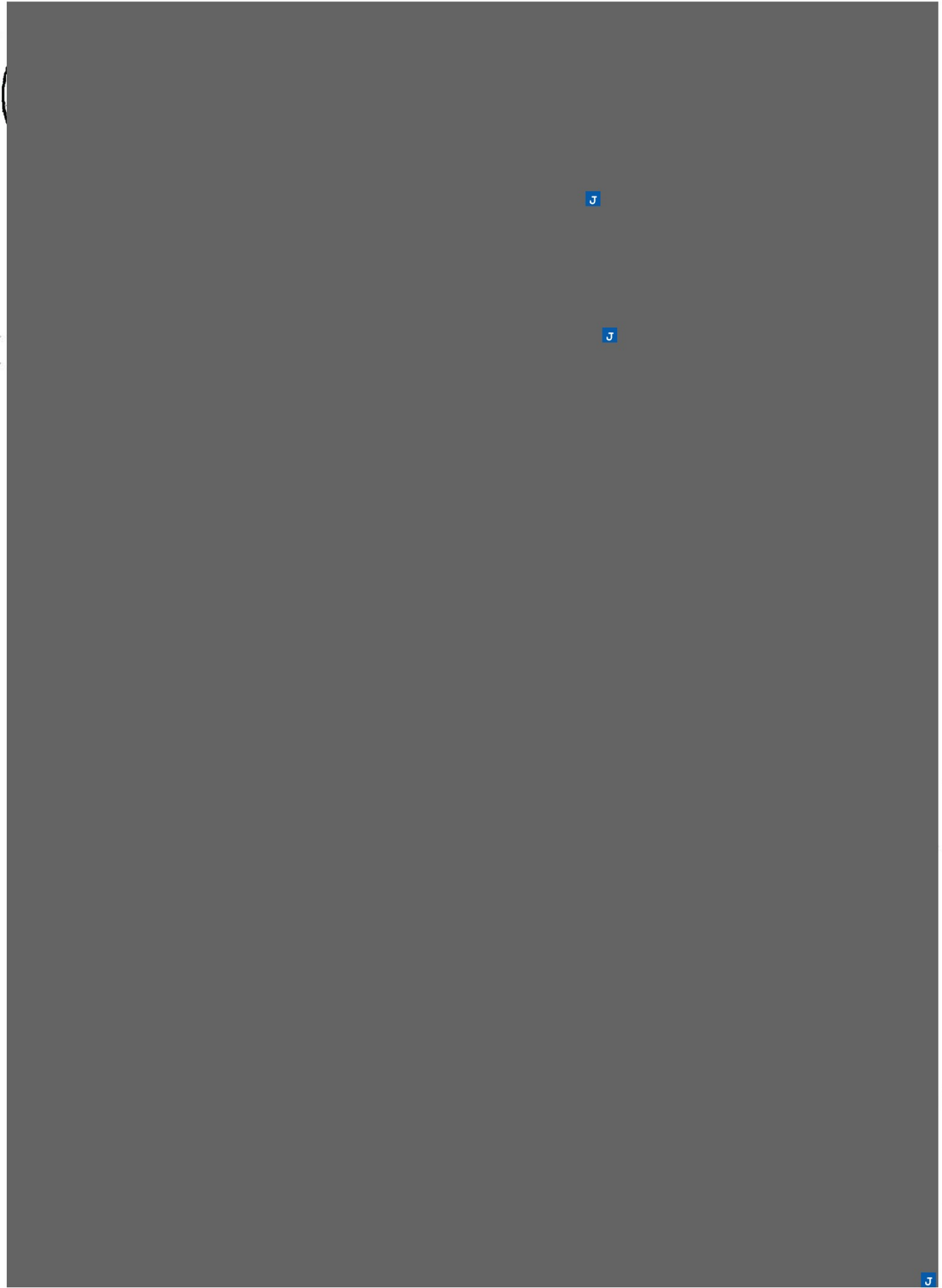
Tot mij hebben zich gewend de Stichting Fauna4life, gevestigd te Amstelveen en de Stichting Animal Rights gevestigd te Den Haag (hierna: “de stichtingen”).

Op 2 juli 2024 hebben gedeputeerde staten van Drenthe het Faunabeheerplan vrijgestelde soorten Drenthe 2024-2029 goedgekeurd. Met dit schrijven maken de stichtingen bezwaar tegen dit evident onrechtmatig besluit. Met dit schrijven sturen de stichtingen u een afschrift van een verzoekschrift dat gelijktijdig met het indienen van dit bezwaarschrift aan de rechtbank is gericht. **Het bestreden besluit treft u daarin aan als productie 2.** Gelieve de gronden van dit verzoekschrift te beschouwen als de gronden van dit bezwaarschrift. Tenslotte vragen de stichtingen u hen de kosten voor rechtsbijstand te vergoeden.

Ten aanzien van de behandeling van het bezwaarschrift verzoek ik u rekening te houden met mijn vakanties van 26 augustus t/m 2 september en 7 oktober t/m 19 oktober.

Hoogachtend,

[redacted]
mr [redacted]

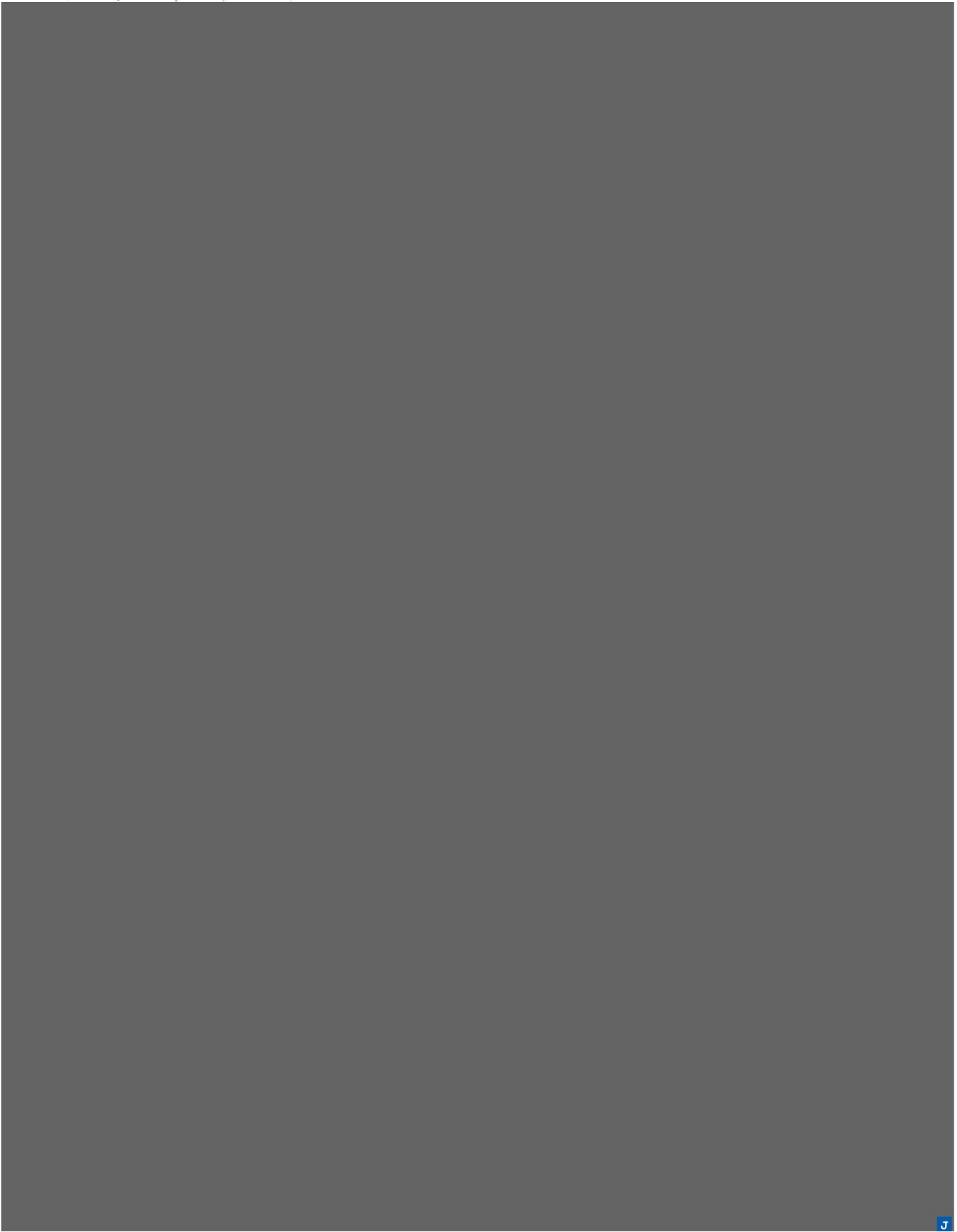
J

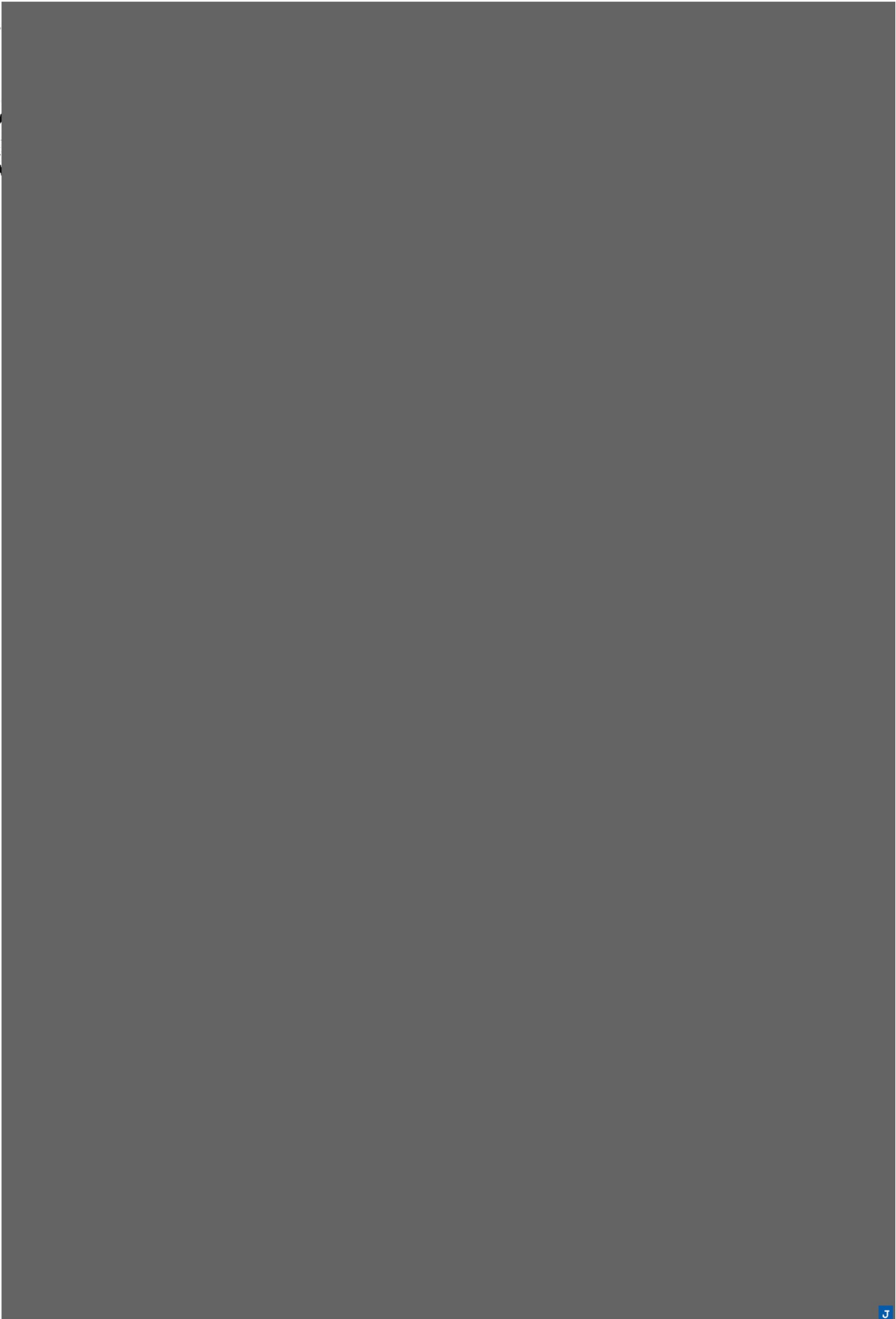
J

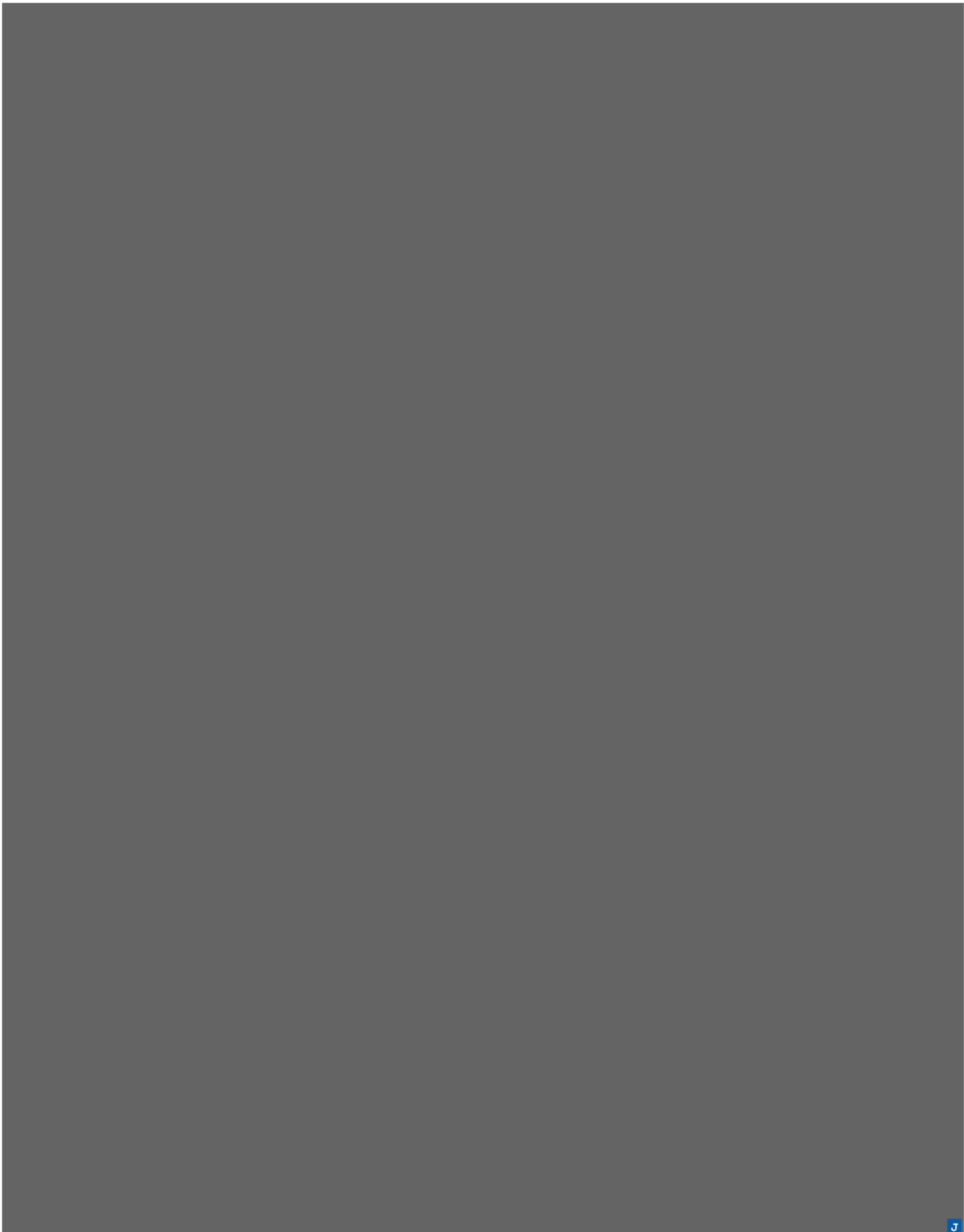
J

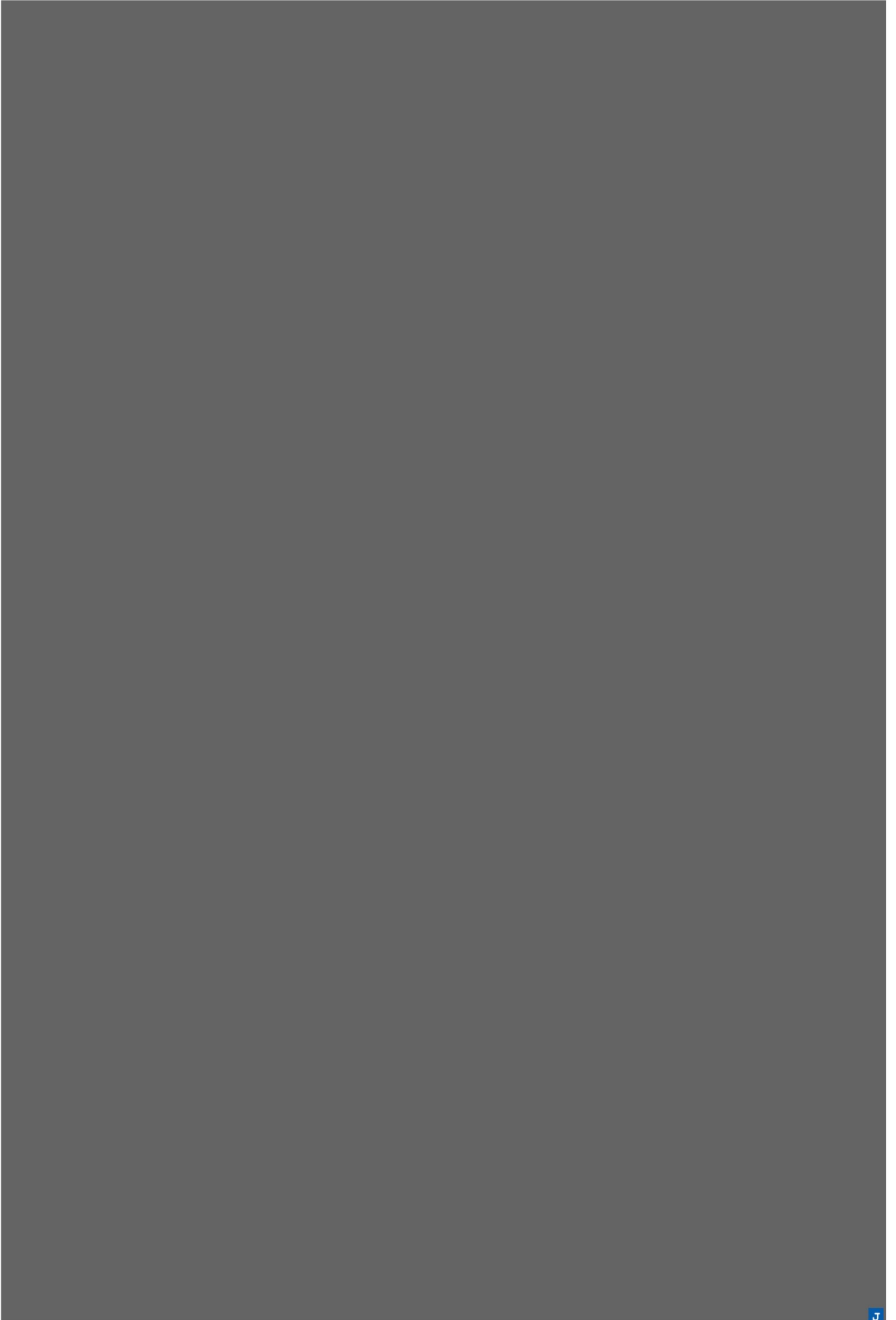

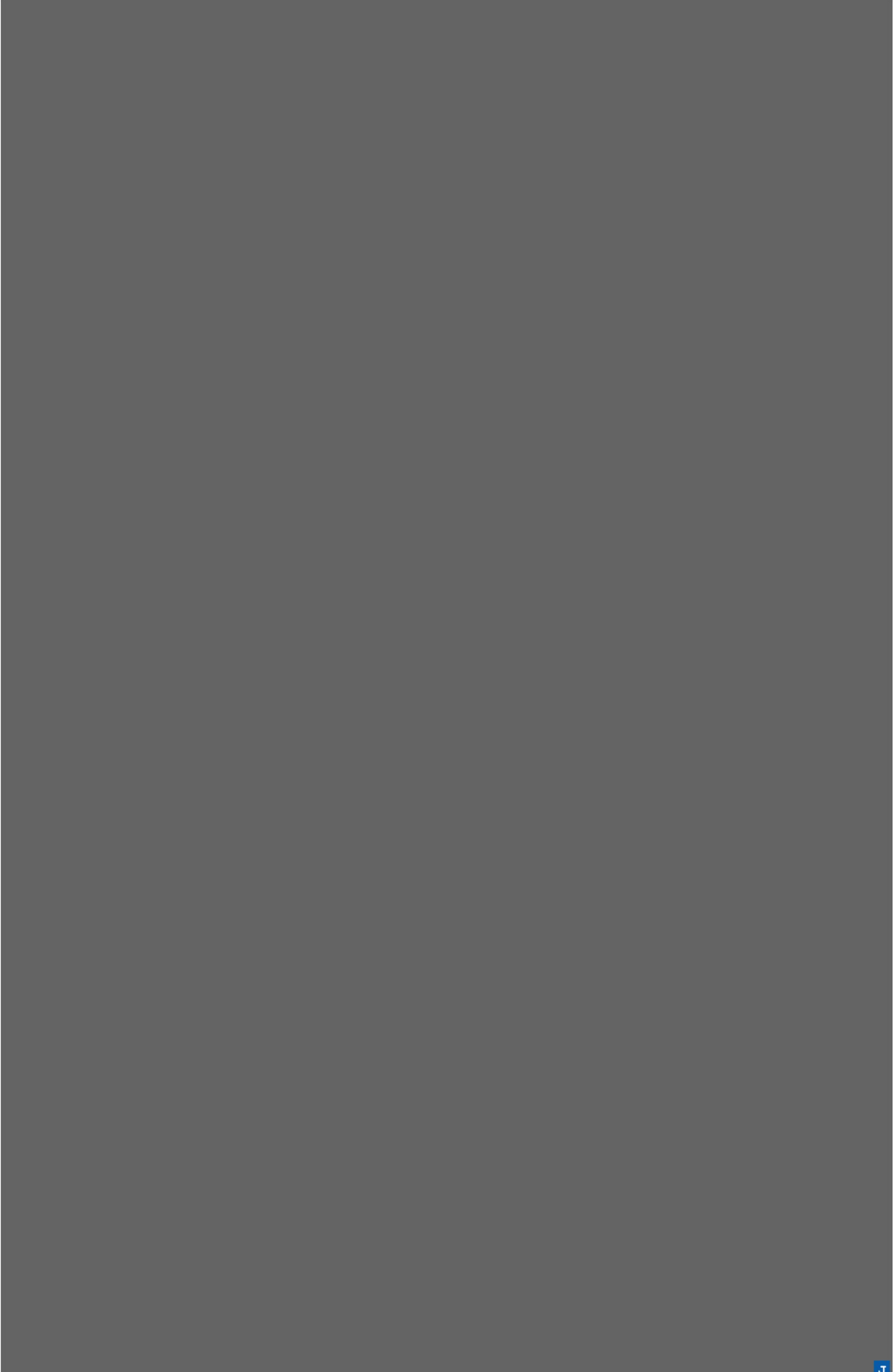

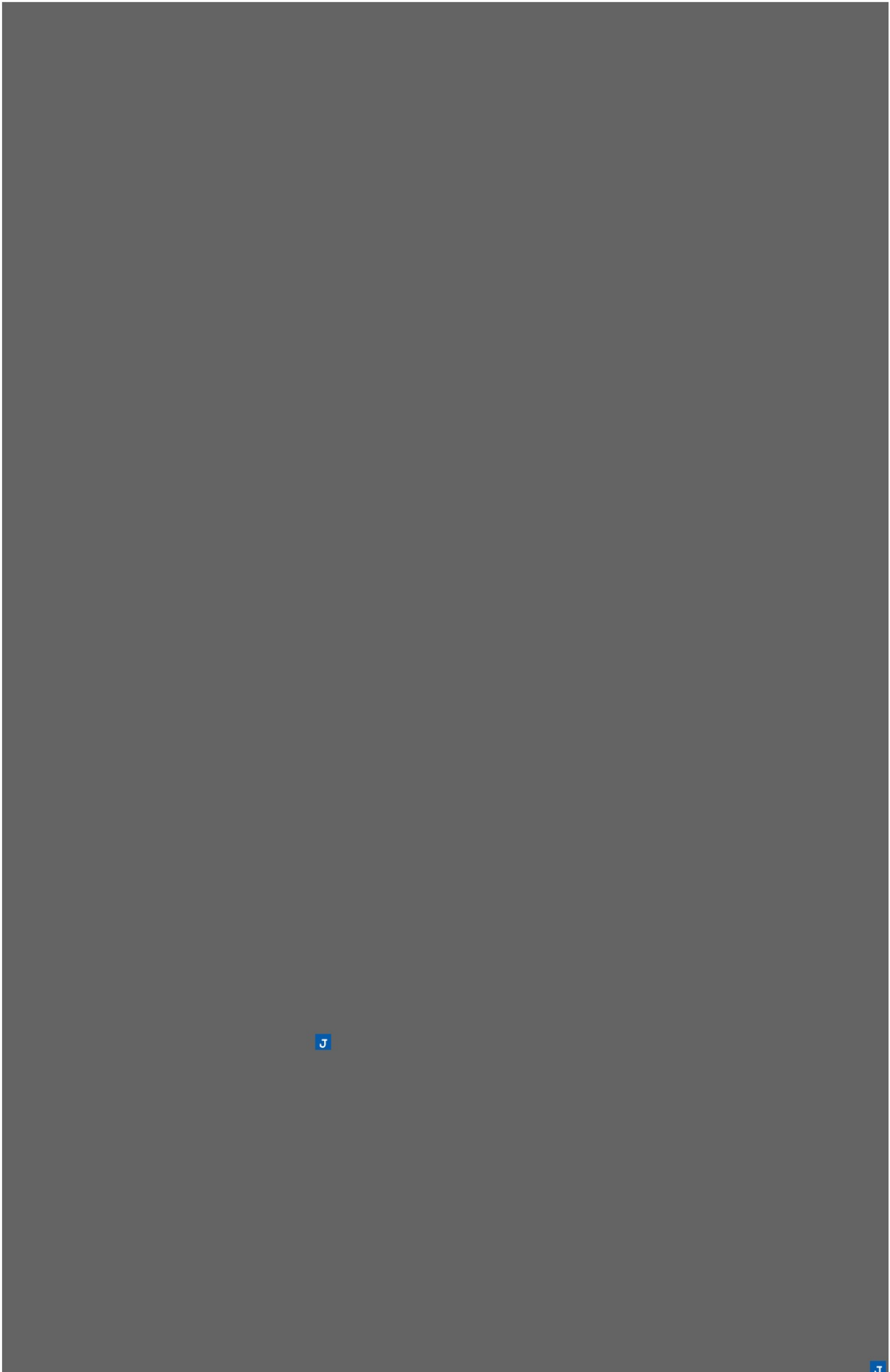

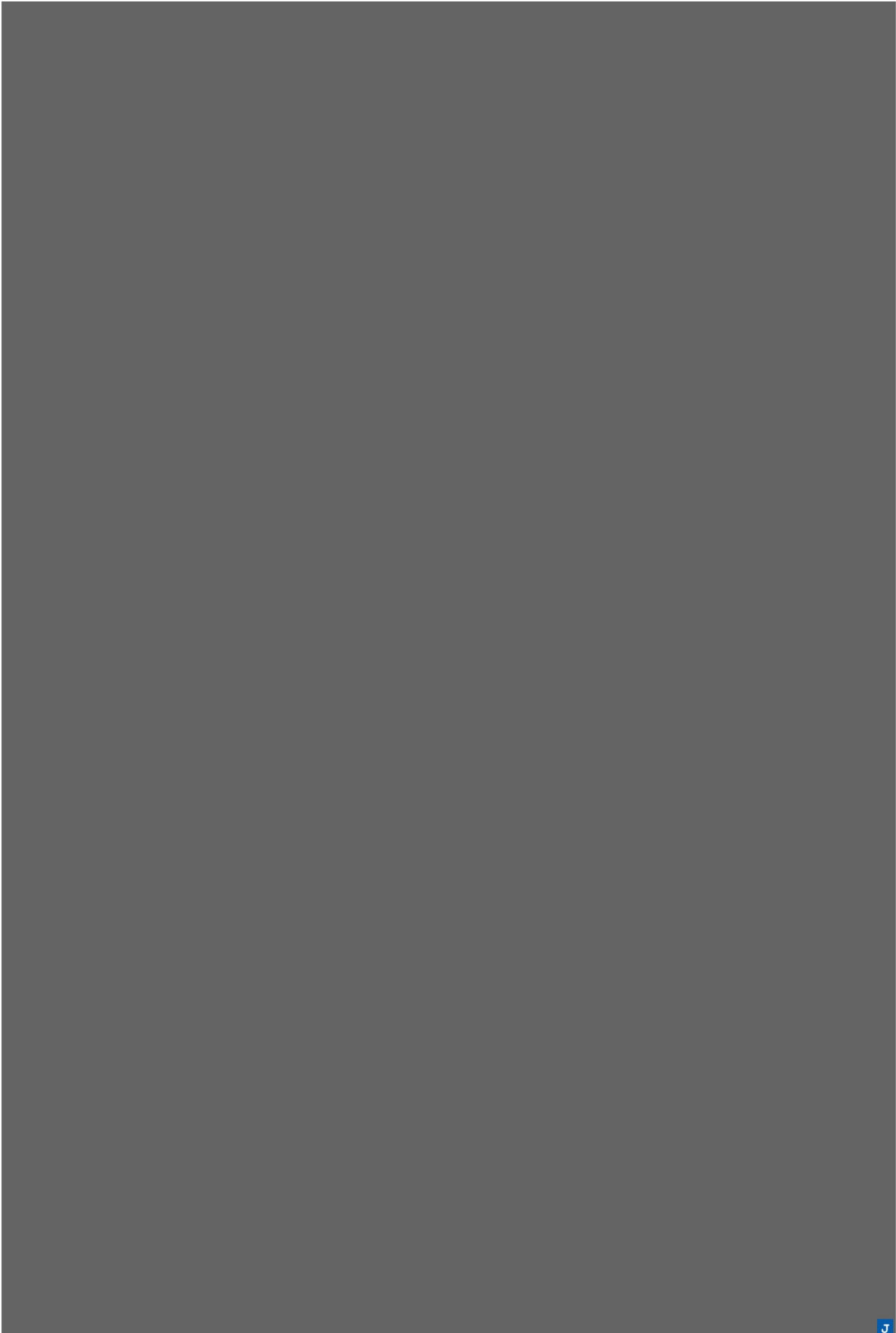

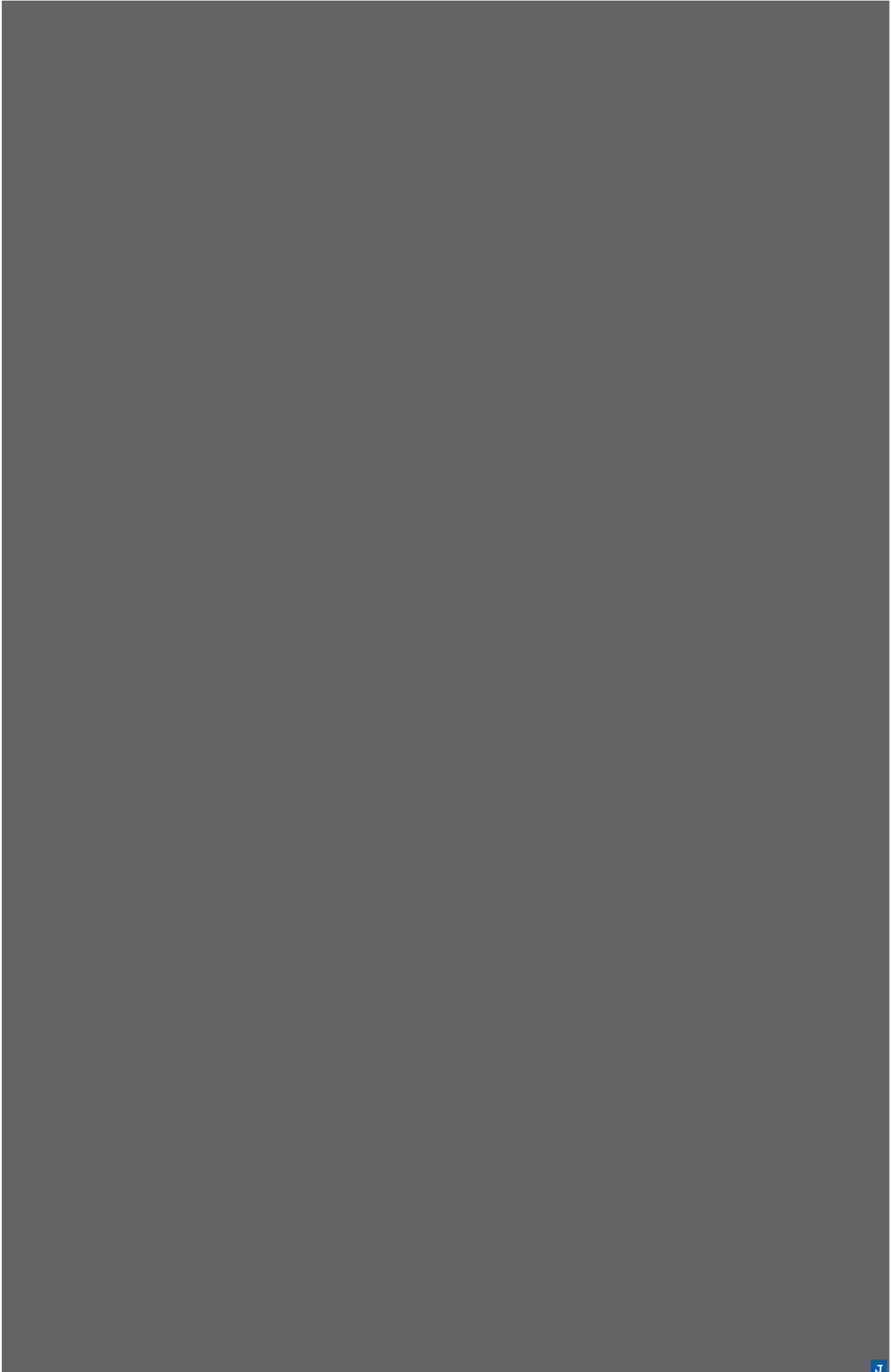

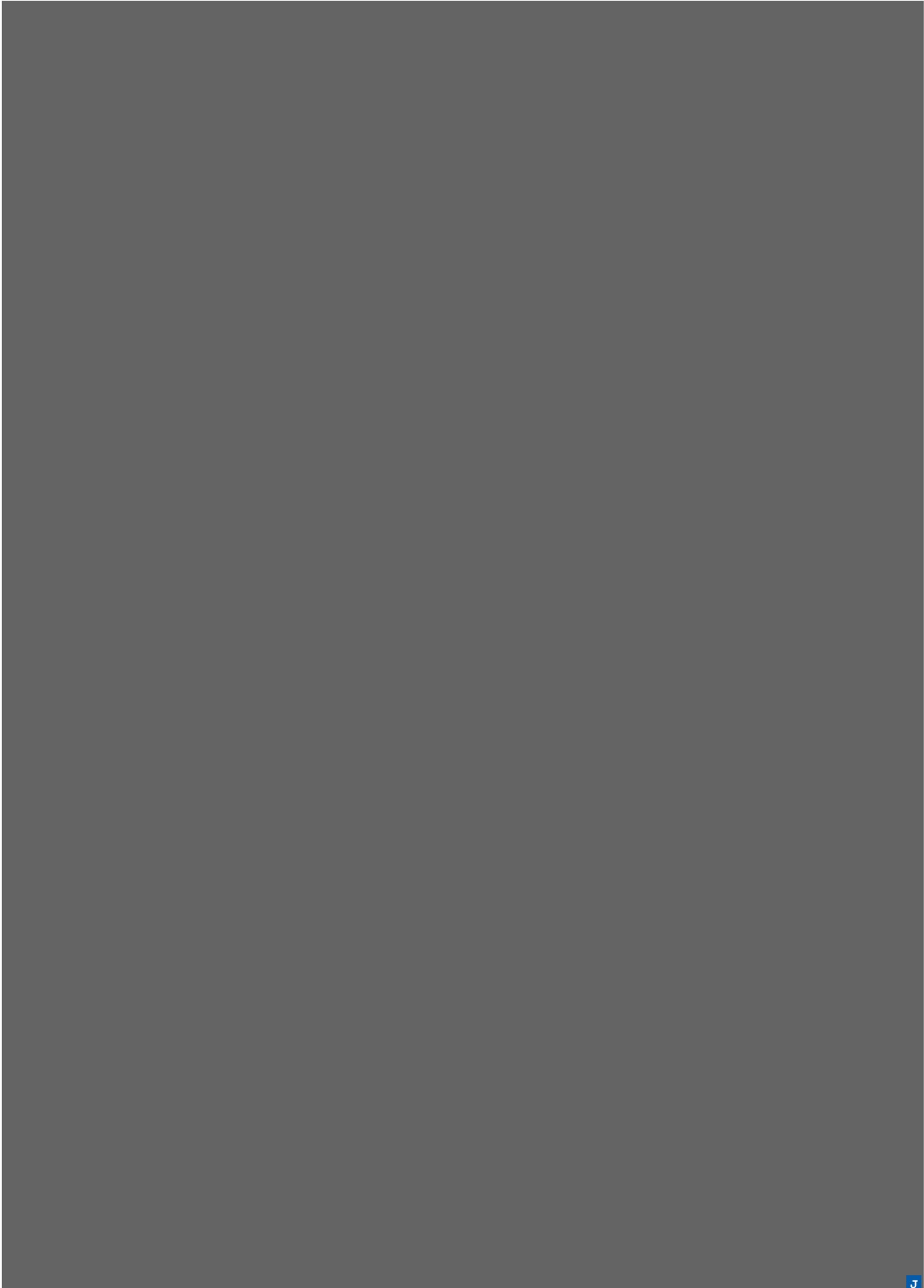

J

J

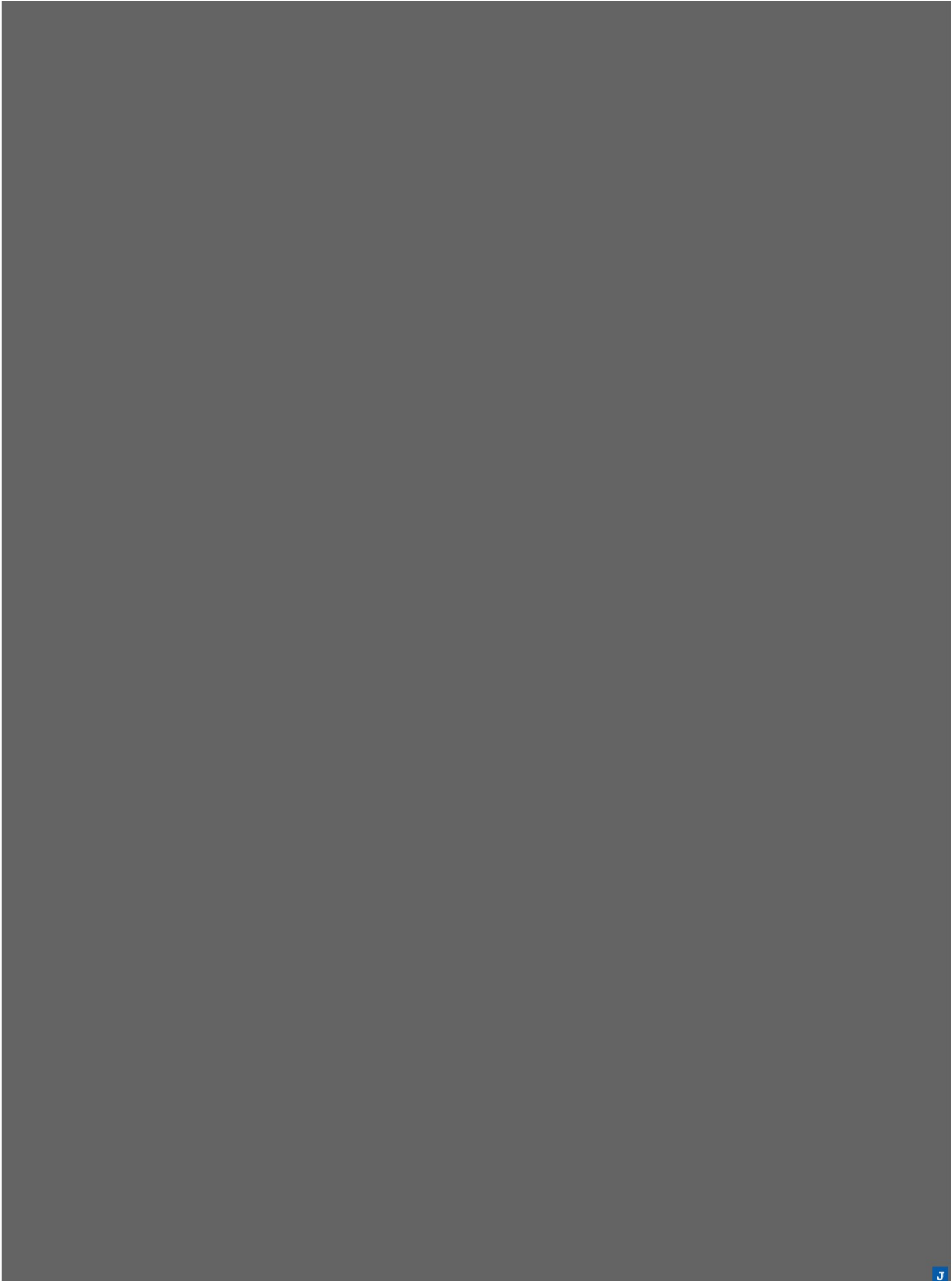

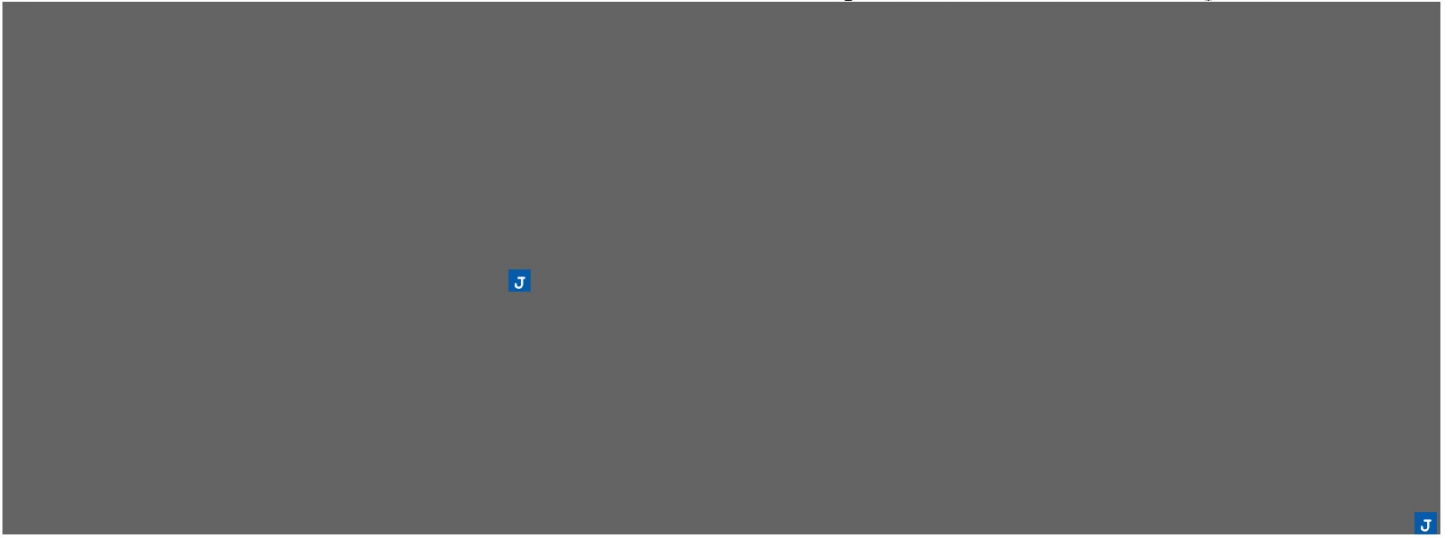

J

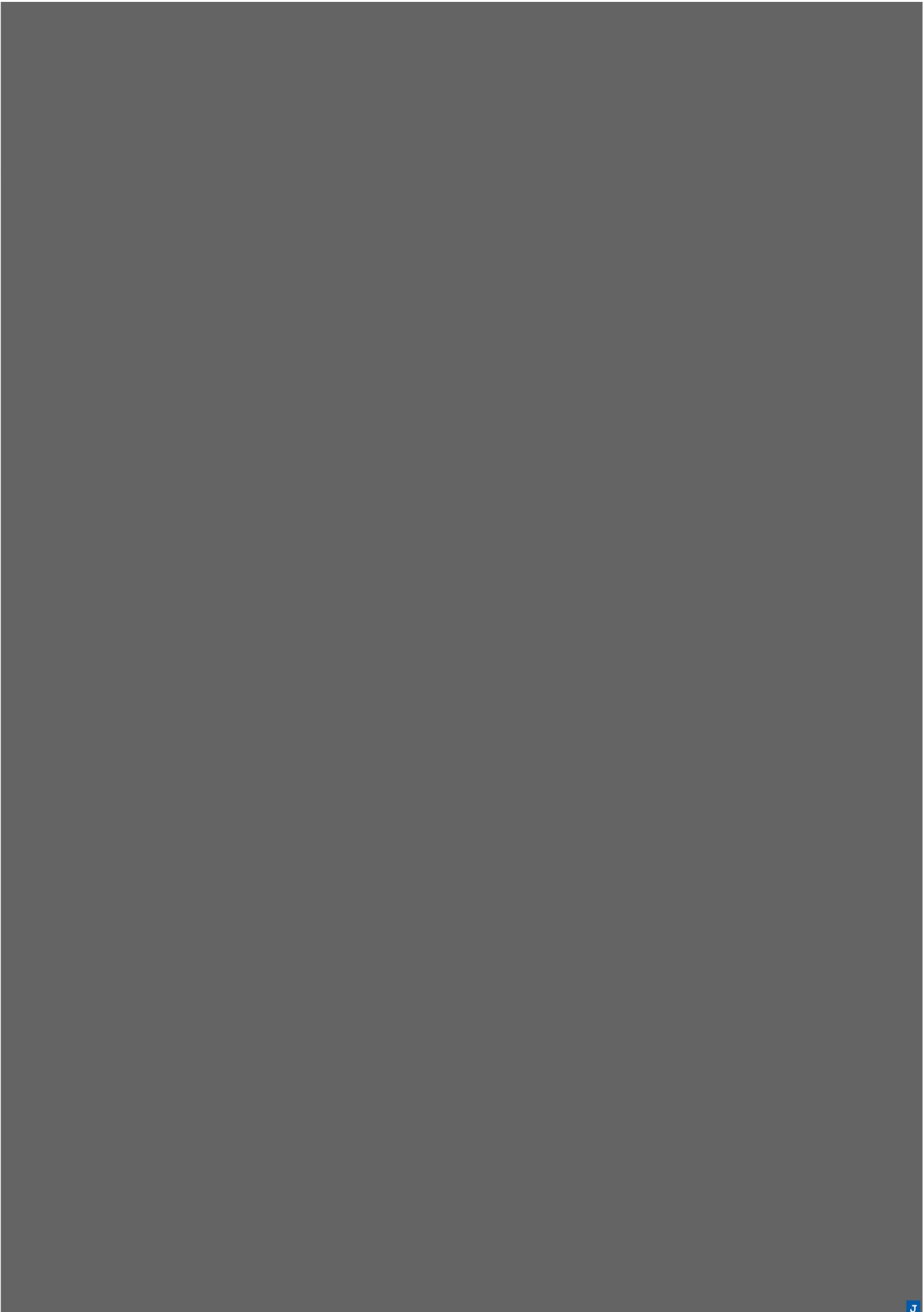
J

J

J

Voor de bij uw rechtbank onderhavige kwestie betekent dit alles in de kern dat een faunabeheerplan dat toestaat om op basis van artikel 4.18., eerste lid, of artikel 4.27., eerste lid, van de Or exemplaren van de Canadese gans, de zwarte kraai en de vos te vangen en doden niet had mogen worden goedgekeurd. Het is om deze reden dat het bestreden besluit dient te worden herroepen en het bestreden besluit voor schorsing in aanmerking komt.

Conclusie

Gedeputeerde staten van Drenthe heeft het Faunabeheerplan vrijgestelde soorten Drenthe 2024-2029 goedgekeurd en daarmee het vangen en doden van de Canadese gans, de zwarte kraai en de vos toegestaan, terwijl het niet van de onderliggende aanwijzingen van deze soorten mocht uitgaan. Het bestreden besluit dient daarom te worden herroepen. Hieruit volgt dat het bestreden besluit voor schorsing in aanmerking komt. De stichtingen vragen u om het bestreden besluit te schorsen tot zes weken na de beslissing op het bezwaarschrift. Tenslotte vragen de stichtingen u verweerder te veroordelen in het vergoeden van de proceskosten.

Hoogachtend,

[redacted signature block]

mr. [redacted]

dat de ontbrekende onderbouwing door de minister alsnog gegeven gaat worden. Samen met verschillende partijen, waaronder het IPO, onderzoekt de minister de mogelijkheden voor een 'stelselwijziging'. Over wat deze wijziging zal inhouden ontbreekt op dit moment nog informatie.

Dat betekent dat afschot van konijn, houtduif, vos, kraai en kauw op grond van de landelijke vrijstelling niet is toegestaan. Eventuele schadebestrijding voor deze soorten is momenteel alleen mogelijk via individuele omgevingsvergunningen (zoals de voormalige ontheffingen onder de Omgevingswet nu heten)."

(productie 3)

In een Nieuwsbrief licht de Faunabeheereenheid Noord-Holland het verschil in rechtsgevolgen toe tussen het gebruik van de vrijstelling op grond van een faunabeheerplan dat is goedgekeurd vóór de uitspraak van de Raad van State en de situatie na afloop van de geldigheidsdatum van een dergelijk faunabeheerplan. De Faunabeheereenheid Noord-Holland concludeert dat na het verloop van de geldigheidsdatum geen gebruik meer kan worden gemaakt van een landelijke (of provinciale) vrijstelling en daar zijn de stichtingen het mee eens.

"Waarom mag in sommige andere provincies wél gebruik worden gemaakt van de landelijke vrijstellingslijst?

In provincies waar het faunabeheerplan al goedgekeurd was vóór de uitspraak van de Raad van State, kan wel gebruik worden gemaakt van de vrijstellingslijst. Zodra de geldigheidsdatum van deze faunabeheerplannen afloopt, kan echter ook in die provincies geen schadebestrijding meer plaatsvinden van soorten die zijn opgenomen op de landelijke en/of de provinciale vrijstellingslijst. Naast Noord-Holland zijn er inmiddels al meer provincies waar beperkingen gelden."

(productie 4)

Het thans door de stichtingen betwiste faunabeheerplan en het goedkeuringsbesluit reppen met geen woord over deze gevolgen van uitspraak van de Afdeling. Het bestreden besluit bevat overigens überhaupt geen motivering.

De minister voegt er verderop in de Nota, in een reactie op een door een indiener van een zienswijze, het volgende aan toe:

“Over de landelijke schadesoorten bestaan geen nieuwe inzichten.”⁴

En zo is het. De aanwijzing van gevallen is op exact dezelfde informatie gebaseerd als de landelijke vrijstellingen. De Afdeling vond dat bovenvermelde onderbouwing de landelijke vrijstellingen onvoldoende onderbouwde (r.o. 1), dat het college niet mocht uitgaan van de landelijke vrijstellingen en zich niet op het standpunt kon stellen dat de maatregelen uit het faunabeheerplan niet in strijd zijn met de eisen uit artikel 3.3, vierde lid, en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb (r.o. 14). De Afdeling heeft daarom in 2023 het goedkeuringsbesluit voor het Faunabeheerplan Algemene soorten 2017- 2023 voor het grondgebied van de provincie Noord-Holland vernietigd.

De huidige aanwijzing door de minister van vergunningvrije gevallen met betrekking tot de Canadese gans en de zwarte kraai op grond van artikel 4.18., eerste lid, van de Or en de aanwijzing door de minister van vergunningvrije gevallen met betrekking tot de vos op grond van artikel 4.27., eerste lid, van de Or heeft daarna plaatsgevonden op grond van exact dezelfde informatie als de landelijke vrijstelling op grond van de Wet natuurbescherming, zodat aan deze aanwijzingen exact dezelfde gebreken kleven als destijds aan de landelijke vrijstellingen.

Er is geen enkele reden om het nog altijd relevante oordeel van de Afdeling niet te volgen, zo vindt ook de Faunabeheereenheid Noord-Holland. In een *“Veel gestelde vragen”* van 21 maart 2024 schrijft de Faunabeheereenheid Noord-Holland daarover:

“Wat is de huidige stand van zaken met de landelijk vrijgestelde soorten?”

Zolang de minister geen goede onderbouwing geeft voor het landelijk vrijstellen van genoemde soorten kan deze regeling niet worden gebruikt. Er is geen signaal

p. 248.

4 Idem, p. 470.

soorten groenten en fruit, bloemen en zaaibedden in de bosbouw; de schade werd in 2013 op circa € 6,6 miljoen per jaar geschat bij houtduiven en op € 13,7 miljoen per jaar bij kauwen en zwarte kraaien. De kauw en zwarte kraai veroorzaken daarnaast ook schade door predatie van kuikens en jonge vogels. In alle gevallen gaat het om soorten die niet in hun voortbestaan zijn bedreigd en die dat gevaar ook niet lopen; er is sprake van stabiele populaties (zwarte kraaien), matig groeiende populaties (houtduif en kauw) of zelfs sterk groeiende populaties (Canadese gans).”²

Het Bnb bevatte geen andere relevante overwegingen. De hiervoor vermelde passage wordt met een andere inleiding herhaald in de *Nota van toelichting op het Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet*.

“De schade die dieren van deze soorten veroorzaken behoren tot de typen schade die op grond van de richtlijnbevestiging een afwijking van de verbodsbepalingen rechtvaardigen. Bij vogelsoorten gaat het om «belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren» of om «schade aan flora en fauna». De Canadese gans veroorzaakt veel vraatschade aan gras en graan in de winter, en aan gras, graan en groenten in het voorjaar en de zomer; in 2010 werd deze geschat op € 370.000, door populatiegroei kan deze oplopen tot maximaal € 3 miljoen in 2020. De houtduif, kauw en zwarte kraai veroorzaken vraatschade, pikschade, krabschade en schade door vervuiling aan maïs, graan, verschillende soorten groenten en fruit, bloemen en zaaibedden in de bosbouw; de schade werd in 2013 op circa € 6,6 miljoen per jaar geschat bij houtduiven en op € 13,7 miljoen per jaar bij kauwen en zwarte kraaien. De kauw en zwarte kraai veroorzaken daarnaast ook schade door predatie van kuikens en jonge vogels. – De soorten zijn niet in hun voortbestaan bedreigd en lopen dat gevaar ook niet. Er is sprake van stabiele populaties (zwarte kraaien), matig groeiende populaties (houtduif en kauw) of zelfs sterk groeiende populaties (Canadese gans).”³

2 Besluit van 11 oktober 2016, houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming (Besluit natuurbescherming), Staatsblad 2016 383, p. 69.

3 Besluit van 16 december 2020 tot wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit en enkele andere besluiten in verband met de overgang van de Wet natuurbescherming naar de Omgevingswet (Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet), Staatsblad 2021, 2,

verklaard. Doende wat de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep van de Faunabescherming gegrond verklaren, het besluit van 21 maart 2018 vernietigen, voor zover daarbij het bezwaar van de Faunabescherming ongegrond is verklaard ten aanzien van de knobbelzwaan, de meerkoet, de spreeuw, de gaai, de ekster, de houtduif, de zwarte kraai, de kauw, het konijn en de vos en bepalen dat het college in zoverre een nieuw besluit op het bezwaar van de Faunabescherming moet nemen met inachtneming van deze uitspraak. Met het oog op een efficiënte afdoening van het geschil ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:113, tweede lid, van de Awb te bepalen dat tegen het nieuwe besluit slechts bij haar beroep kan worden ingesteld. Ten slotte ziet de Afdeling aanleiding om aan partijen mee te geven dat voor de resterende looptijd van het faunabeheerplan met ontheffingen gewerkt zal moeten worden.”

(ECLI:NL:RVS:2023:1545)

De landelijke vrijstellingen voor de Canadese gans, de zwarte kraai en de vos zijn onder de Omgevingswet gecontinueerd per 1 januari 2024. De bewoording “landelijke vrijstelling” is min of meer losgelaten onder de Omgevingswet; er wordt nu gesproken van een door de minister aangewezen vergunningsvrij geval. Aan deze aanwijzing van de Canadese gans, de zwarte kraai en de vos als vergunningvrij geval is nadrukkelijk geen andere informatie ten grondslag gelegd dan destijds aan de landelijke vrijstelling ten grondslag is gelegd. De Afdeling verwees in zijn uitspraak naar paragraaf 4.1 van de nota van toelichting bij het Bnb (r.o. 14), een paragraaf dat alleen de navolgende relevante passage bevat:

“Voor de in artikel 3.1 van het onderhavige besluit aangewezen vogelsoorten geldt dat zij in het gehele land «belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren» veroorzaken (artikel 3.15, zesde lid, onderdeel a, onder 1°, van de wet). De Canadese gans veroorzaakt veel vraatschade aan gras en graan in de winter, en aan gras, graan en groenten in het voorjaar en de zomer; in 2010 werd deze geschat op € 370.000, door populatiegroei kan deze oplopen tot maximaal € 3 miljoen in 2020. De houtduif, kauw en zwarte kraai veroorzaken vraatschade, pikschade, krabschade en schade door vervuiling aan maïs, graan, verschillende

14.3. *Over de vraag of de maatregelen uit het faunabeheerplan niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding of er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan stelt de nota van toelichting dat het in alle gevallen gaat om soorten die niet in hun voortbestaan zijn bedreigd en die dat gevaar ook niet lopen. Er is volgens de nota van toelichting sprake van stabiele populaties (zwarte kraai) of matig groeiende populaties (houtduif en kauw) en het konijn en de vos worden niet in hun voortbestaan bedreigd en zij lopen dat gevaar ook niet. Ook deze stellingen zijn verder niet onderbouwd of van bronnen voorzien.*

14.4. *Omdat de landelijke vrijstellingen van de houtduif, de zwarte kraai, de kauw, het konijn en de vos onvoldoende zijn onderbouwd, mochten het college en de faunabeheereenheid met het faunabeheerplan niet van de landelijke vrijstellingen uitgaan. Als het college wel van de landelijke vrijstellingen mocht uitgaan, had het bovendien nog steeds het onder 8.2. genoemde onderzoek toegespitst op het eigen grondgebied moeten doen en daarbij moeten toetsen aan de eisen uit de Wnb naar het moment van het besluit over het faunabeheerplan. De Afdeling komt verder niet toe aan een verdere inhoudelijke beoordeling van wat het college en de Faunabescherming naar voren hebben gebracht over de vraag of is voldaan aan de eisen uit artikel 3.3, vierde lid, en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb.*

14.5. *De conclusie is dat de besluitvorming wat betreft de landelijke vrijstellingen in strijd met artikel 7:12 van de Awb niet berust op een deugdelijke motivering en in strijd met artikel 3:2 van de Awb onzorgvuldig is.*

Conclusie

15. *Het hoger beroep is gegrond. De aangevallen uitspraak moet worden vernietigd, voor zover daarbij het beroep van de Faunabescherming ongegrond is*

Op 19 april 2023 deed de Raad van State in hoger beroep uitspraak over de goedkeuring van het Faunabeheerplan Algemene soorten 2017- 2023 voor het grondgebied van de provincie Noord-Holland. Deze uitspraak is cruciaal voor uw beoordeling van het verzoek van de stichtingen. De Afdeling was van oordeel dat er terecht bezwaar was gemaakt tegen dit faunabeheerplan omdat het was gebaseerd op de landelijke vrijstelling die onvoldoende was onderbouwd door de minister. Hierdoor voldeed de landelijke vrijstelling niet aan de wettelijke eisen en kon daar in het faunabeheerplan niet van worden uitgegaan. De stichtingen citeren uit deze uitspraak:

“14. De houtduif, de zwarte kraai, de kauw, het konijn en de vos zijn landelijk vrijgesteld in artikel 3.1, eerste en tweede lid, van de Rnb. De onderbouwing van de landelijke vrijstellingen bevindt zich in paragraaf 4.1 van de nota van toelichting bij het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb). De Afdeling is gelet op het volgende van oordeel dat het college niet mocht uitgaan van de landelijke vrijstellingen en zich niet op het standpunt kon stellen dat de maatregelen uit het faunabeheerplan niet in strijd zijn met de eisen uit artikel 3.3, vierde lid, en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb.

14.1. De door deze diersoorten veroorzaakte schade bestond volgens deze toelichting op jaarbasis uit miljoenen euros, maar de stellingen hierover met bedragen en soorten schade zijn verder niet onderbouwd of van bronnen voorzien. Dit biedt naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende onderbouwing voor de conclusie dat deze soorten belangrijke of ernstige schade veroorzaken.

14.2. Wat betreft de vraag of er andere bevredigende oplossingen zijn bij de landelijk vrijgestelde diersoorten de houtduif, het konijn, de vos, de zwarte kraai en de kauw staat in de nota van toelichting bij het Bnb zonder onderbouwing dat er - gezien hun kenmerken en de omvang van hun populaties – geen effectieve middelen zijn om schade te voorkomen zonder overtreding van de verbodsbepalingen. Dit biedt naar het oordeel van de Afdeling ook onvoldoende onderbouwing.

aangewezen als vergunningplichtig geval. Artikel 11.58., tweede lid, van het Bal voorziet – net als het voorheen geldende artikel 3.15 van de Wnb – in de mogelijkheid van een specifieke vrijstelling door de minister ten behoeve van de bestrijding door de grondgebruiker van vogels van soorten die landelijk schade veroorzaken. In artikel 11.57, aanhef en onder b, van het Bal zijn de soorten aangewezen waarvoor de minister vrijstelling kan verlenen aan de grondgebruiker waaronder de vos. Bij de schade die wordt veroorzaakt door dieren van deze aangewezen soorten gaat het volgens de minister eveneens om een provincie overstijgend probleem, dat alleen effectief kan worden aangepakt als de betrokken dieren in alle provincies door de grondgebruikers kunnen worden bestreden. Voorheen waren deze soorten aangewezen in artikel 3.1, tweede lid, van het Besluit natuurbescherming. In artikel 4.27., eerste lid, van de Or bepaalt de minister dat het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet in samenhang met artikel 11.54., eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, om in het wild levende vossen te vangen en doden niet geldt voor schadebestrijding door grondgebruikers.

Artikel 8.1 van de Ow bepaalt vervolgens kort gezegd dat binnen een provincie een of meer faunabeheereenheden zijn, dat een faunabeheereenheid voor haar werkgebied een faunabeheerplan vaststelt en dat het faunabeheerplan de goedkeuring behoeft van gedeputeerde staten van de provincie waarin het werkgebied van de faunabeheereenheid is gelegen. Artikel 11.63., eerste lid, van het Bal bepaalt tenslotte dat het beperken van de omvang van populaties van in het wild levende dieren, het bestrijden van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers - waar het in casu om gaat - en de uitoefening van de jacht worden uitgevoerd volgens het faunabeheerplan dat voor het betrokken gebied door de faunabeheereenheid is vastgesteld. Van een aanwijzing door de minister van vergunningvrije gevallen kan derhalve alleen gebruik worden gemaakt op grond van een goedgekeurd faunabeheerplan.

Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State van 19 april 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:1545).

De stichtingen concluderen dat zij een spoedeisend belang hebben bij het toewijzen van hun verzoek.

Wettelijk kader

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet (Ow) geldt een verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. Een flora- en fauna-activiteit wordt onder A. van Bijlage bij artikel 1.1. van de Ow omschreven als een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van (onder meer) de soorten de Canadese gans en zwarte kraai is in artikel 11.37., eerste lid, onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen als zo'n vergunningplichtig geval. Artikel 11.44., tweede lid, van het Bal voorziet – net als het voorheen geldende artikel 3.15 van de Wet natuurbescherming (Wnb) – in de mogelijkheid van een specifieke vrijstelling door de minister ten behoeve van de bestrijding door de grondgebruiker van vogels van soorten die landelijk schade veroorzaken en die een landelijk gelijke benadering vragen.¹ In artikel 11.43, eerste lid, onder b, van het Bal zijn de vogelsoorten aangewezen die landelijk schade veroorzaken, voor de bestrijding waarvan de minister vrijstelling kan verlenen aan de grondgebruiker waaronder de Canadese gans en zwarte kraai. Voorheen waren deze soorten aangewezen in artikel 3.1 van het Besluit natuurbescherming. In artikel 4.18., eerste lid, van de Omgevingsregeling (Or) bepaalt de minister dat het verbod, bedoeld in artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder g, van de wet in samenhang met artikel 11.37., eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, om zonder omgevingsvergunning een van nature in Nederland in het wild levende Canadese gans en zwarte kraai te vangen en doden (kort gezegd) niet geldt voor schadebestrijding door grondgebruikers.

Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van (onder meer) van nature in Nederland in het wild levende zoogdieren zoals de vos is in artikel 11.54., eerste lid, onder a, van het Bal

¹ Staatsblad 2021 22, paragraaf 3.3.5.2.

Faunabeheereenheid van de ontheffing voor het doden van vossen gebruik wil maken.”

(ECLI:NL:RVS:2022:814, r.o. 3)

“Blijkens het verweerschrift kan pas van de vrijstelling gebruik worden gemaakt nadat het faunabeheerplan is goedgekeurd. Nu het primaire besluit het afschieten van een onbeperkt aantal knobbelzwanen met ingang van 1 november 2018 mogelijk maakt en afschieten onomkeerbaar de dood van knobbelzwanen teweegbrengt, hebben verzoeksters naar het oordeel van de voorzieningenrechter voldoende spoedeisend belang.”

(ECLI:NL:RBDHA:2018:13809, r.o. 6.2)

“Er is sprake van een spoedeisend belang. Het college moet nog een beslissing nemen op de bezwaren van verzoekers, terwijl de faunabeheereenheid en Staatsbosbeheer ondertussen zo snel mogelijk willen beginnen met het afschot van edelherten. Daardoor dreigt tijdens de bezwaarprocedure een onomkeerbare situatie te ontstaan.”

(ECLI:NL:RBMNE:2020:306, r.o. 1)

“Naar het oordeel van de voorzieningenrechter heeft verzoeker een spoedeisend belang bij het treffen van de gevraagde voorlopige voorziening, nu verweerder zeven van zijn runderen op de kortst mogelijke termijn wil laten doden en deze maatregel naar zijn aard onomkeerbaar is.”

(ECLI:NL:CBB:2004:AO8319, 6.2)

“Nu het primaire besluit het afschieten van jaarlijks 6.500 smienten mogelijk maakt, hebben verzoeksters, die zich inzetten voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland, respectievelijk voor in het wild levende vogels en hun leefgebieden in onder meer Nederland, naar het oordeel van de voorzieningenrechter voldoende spoedeisend belang.”

(ECLI:NL:RBDHA:2017:15097, r.o. 6.3)

Aan: Rechtbank Noord-Nederland

Sector bestuursrecht

Via zivver

Datum : 15 juli 2024
Betreft : Verzoek tot het schorsen van een goedkeuringsbesluit (flora- fauna-activiteit)
Ons kenmerk : A837VO
Uw kenmerk :-
Bijlagen : 4

Geachte rechter,

Tot mij hebben zich gewend de Stichting Fauna4life, gevestigd te Amstelveen en de Stichting Animal Rights gevestigd te Den Haag (hierna: “de stichtingen”) (**productie 1**). Vandaag hebben de stichtingen bezwaar gemaakt tegen een op 2 juli 2024 door gedeputeerde staten van Drenthe goedkeuren van het Faunabeheerplan vrijgestelde soorten Drenthe 2024-2029 (**productie 2**). Het faunabeheerplan maakt het vangen en doden van de Canadese gans, de zwarte kraai en de vos mogelijk. De stichtingen vragen u om het bestreden besluit te schorsen tot zes weken na de beslissing op het bezwaarschrift.

SPOEDEISEND BELANG

Het doden van dieren is onomkeerbaar en dat is de reden dat uw collega-bestuursrechters in vergelijkbare zaken spoedeisend belang aannemen, zoals blijkt uit de volgende vijf uitspraken:

“Anders dan het college, is de voorzieningenrechter van oordeel dat er een spoedeisend belang bestaat bij het treffen van een voorlopige voorziening, omdat

Aan:
Stichting Faunabeheer Eenheid Drenthe
t.a.v.
Postbus 715
9400 AS Assen

Assen, 2 juli 2024
Ons kenmerk 202400869-01125585
Behandeld door Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (0592) 36 55 55
Onderwerp: Goedkeuring Faunabeheerplan - Faunabeheerplan Wildsoorten 20242029

Geachte heer,

Naar aanleiding van het opgestelde Faunabeheerplan Drenthe 2024-2029 Deelplan vergunning vrijgestelde soorten en uw verzoek tot goedkeuring berichten wij u het volgende;

Overwegende

- de bevoegdheid voor het aanwijzen van vergunning vrijgestelde soorten ligt bij de Minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit,
- dat schadebestrijding op basis van de vergunning vrijgestelde soorten uitgevoerd dient te worden op basis van een door Gedeputeerde Staten vastgesteld faunabeheerplan,
- de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten zich beperkt tot het stellen van regels waaraan een Faunabeheerplan vergunning vrijgestelde soorten dient te voldoen en het goedkeuren van het opgestelde faunabeheerplan,
- het Faunabeheerplan Landelijk vrijgestelde soorten Drenthe 2024-2029 in lijn is met de regels zoals opgenomen in de Omgevingsvisie Drenthe.

Besluit

Gedeputeerde Staten (GS) van Drenthe hebben besloten:

- het Faunabeheerplan Drenthe 2024-2029 Deelplan vergunning vrijgestelde soorten, zoals vastgesteld door de FBE Drenthe, goed te keuren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

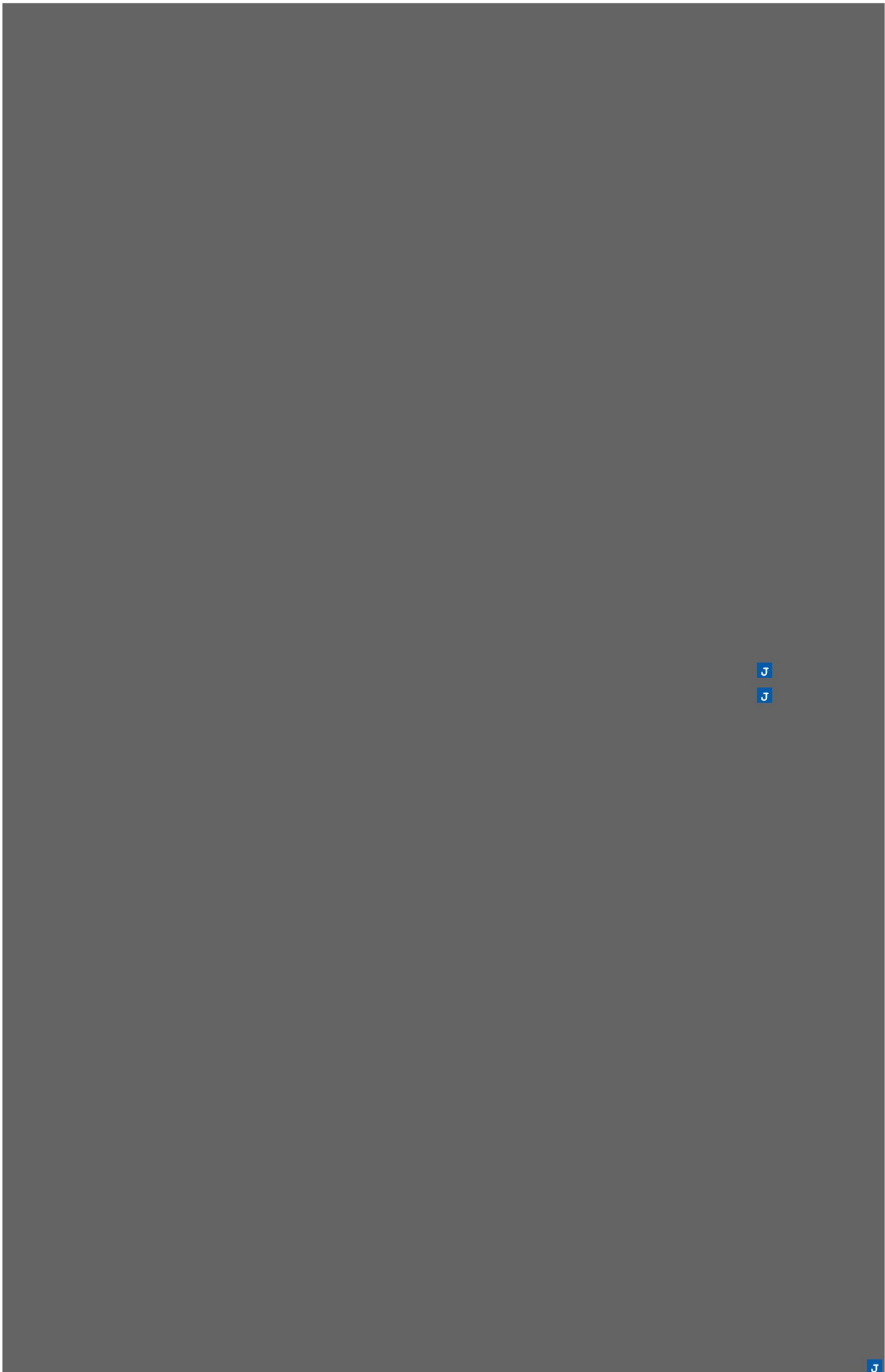
drs. M. Middel
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

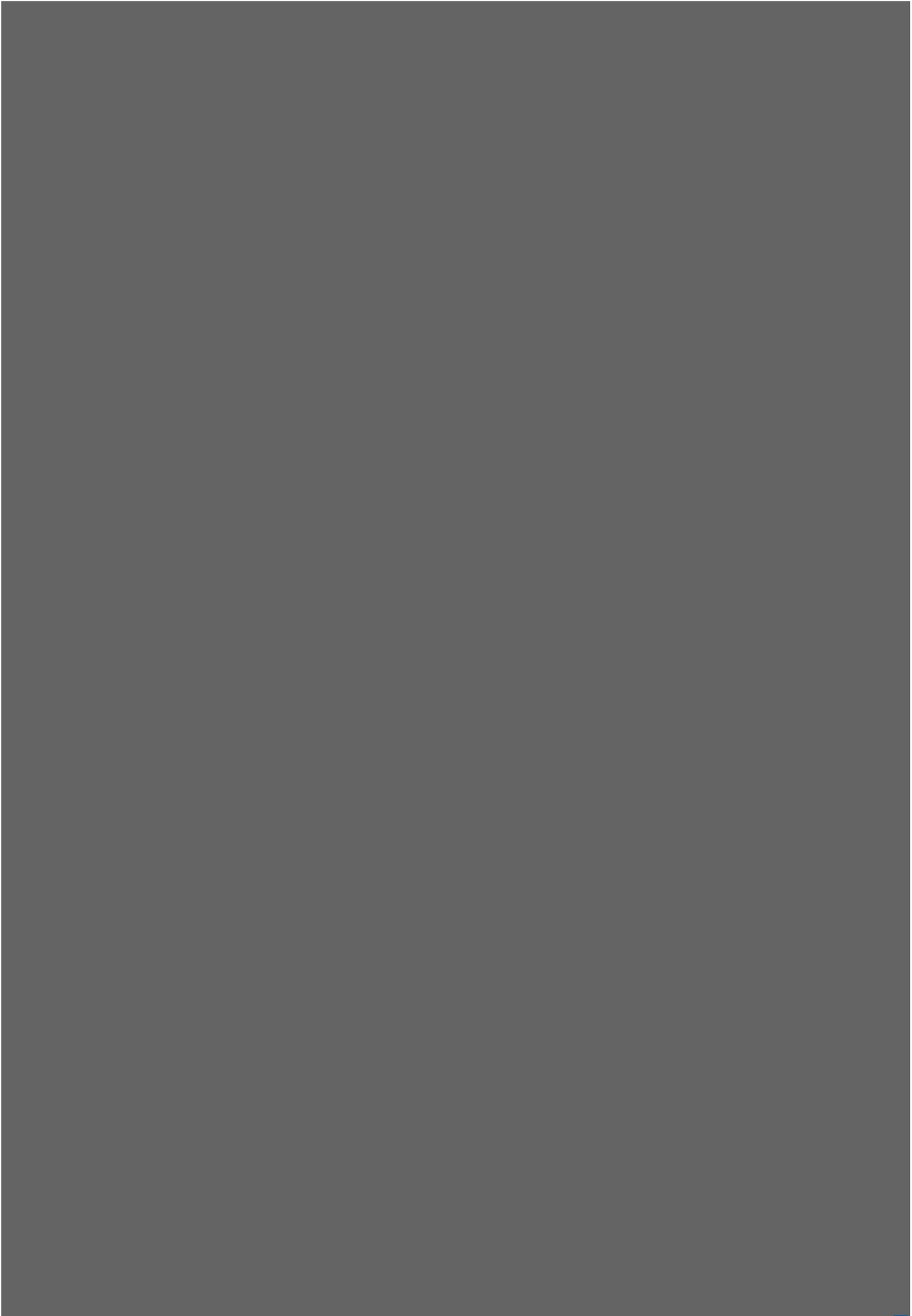

FAUNABEHEERPLAN DRENTHE 2024 - 2029

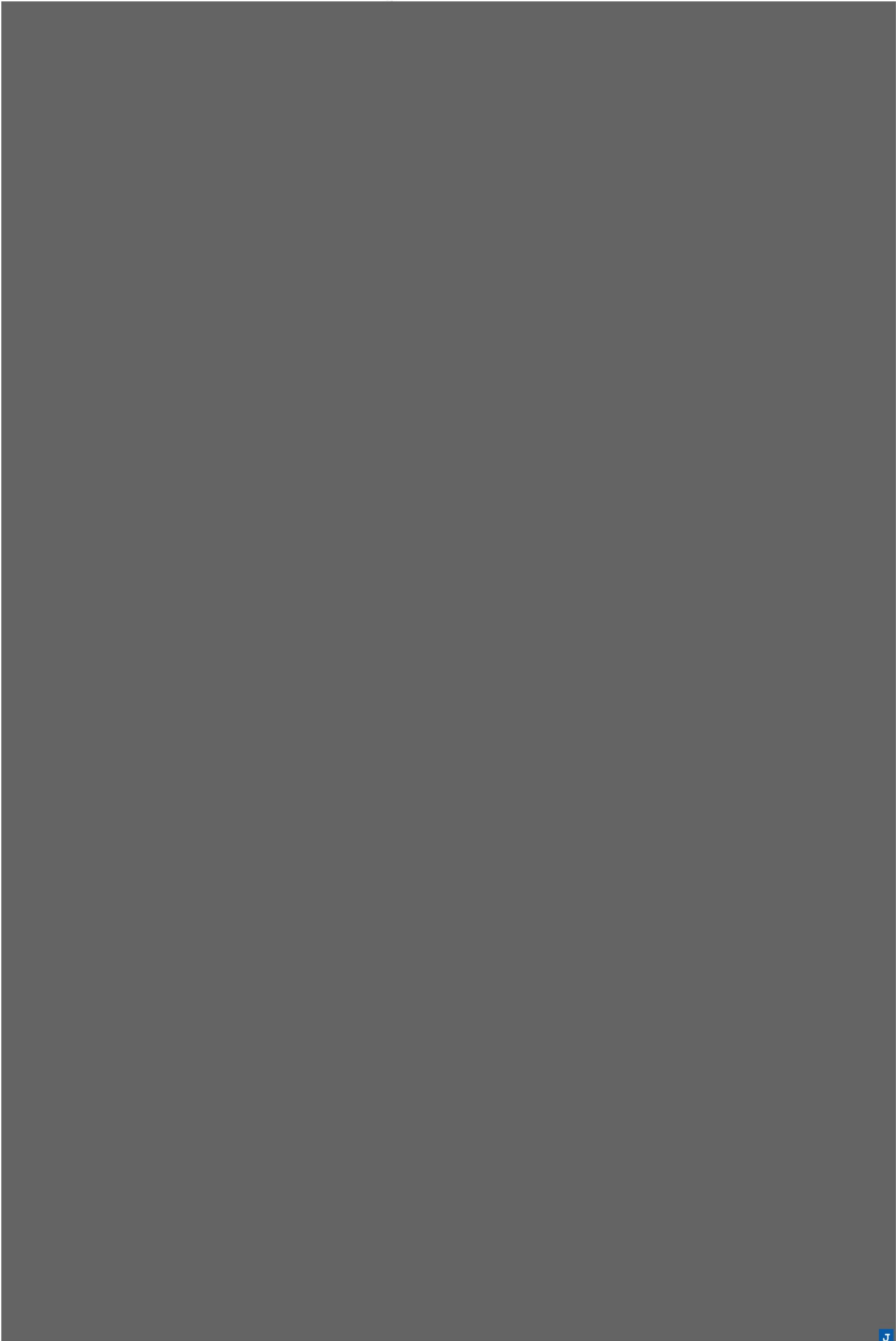

J
J

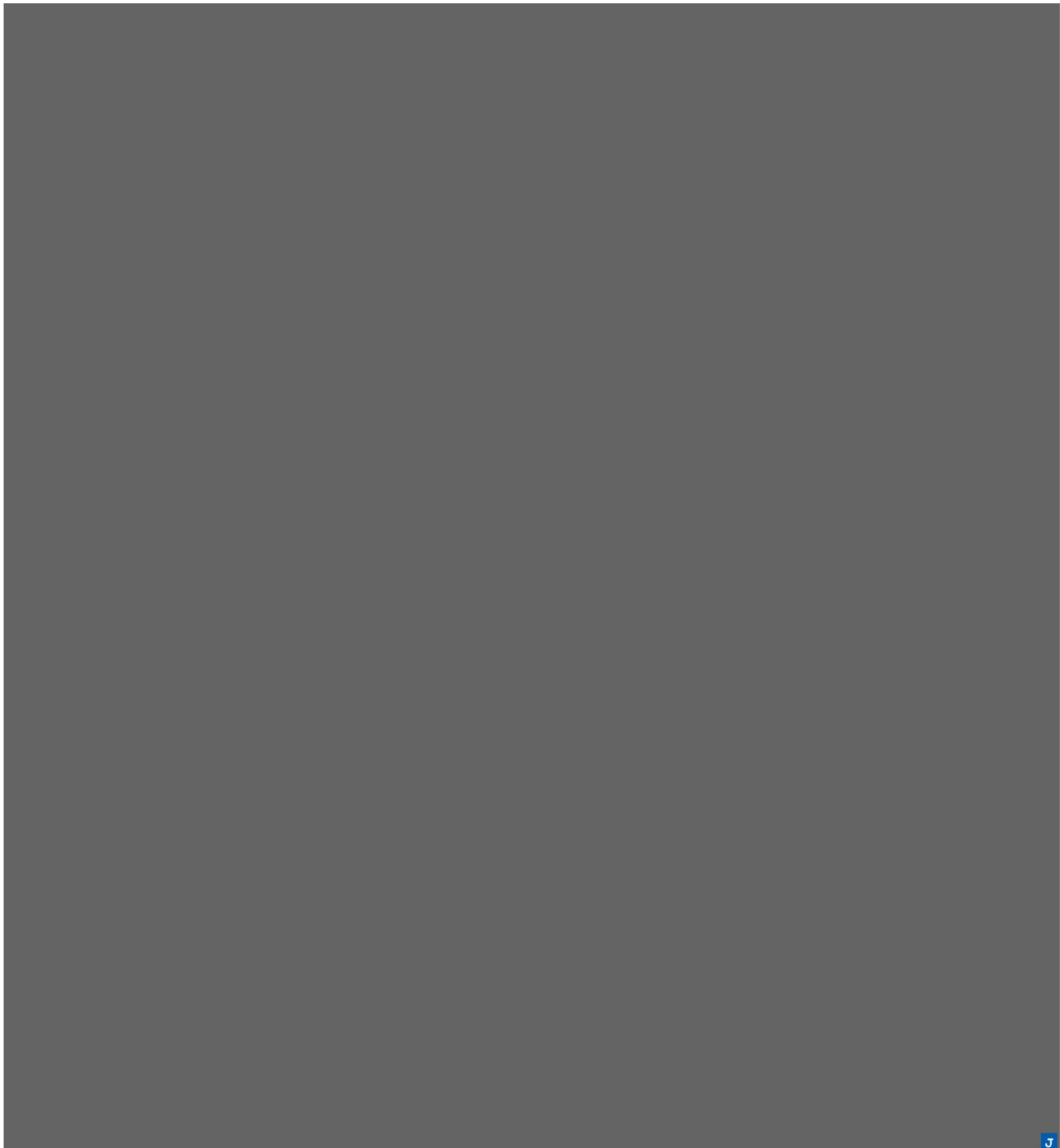

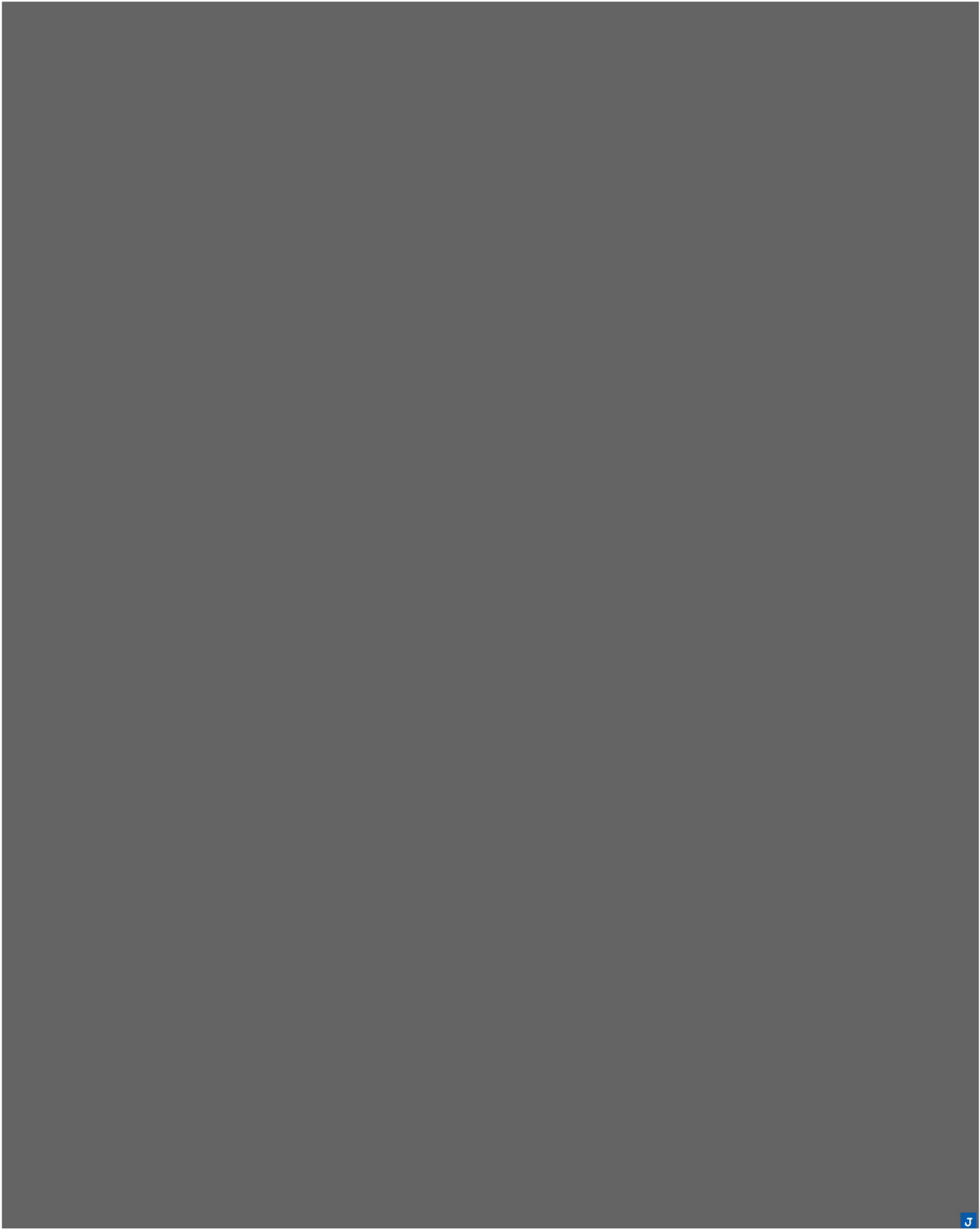

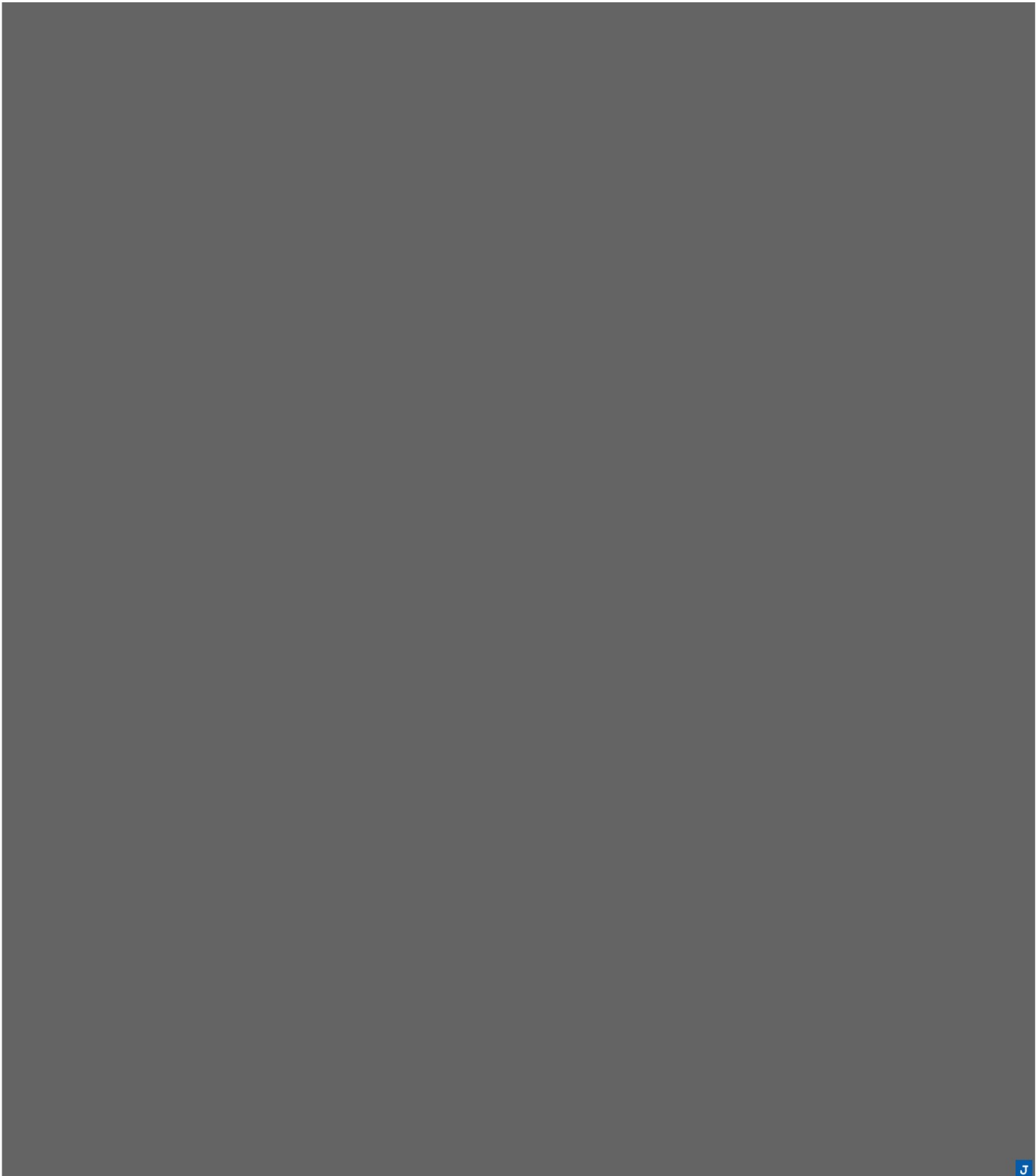

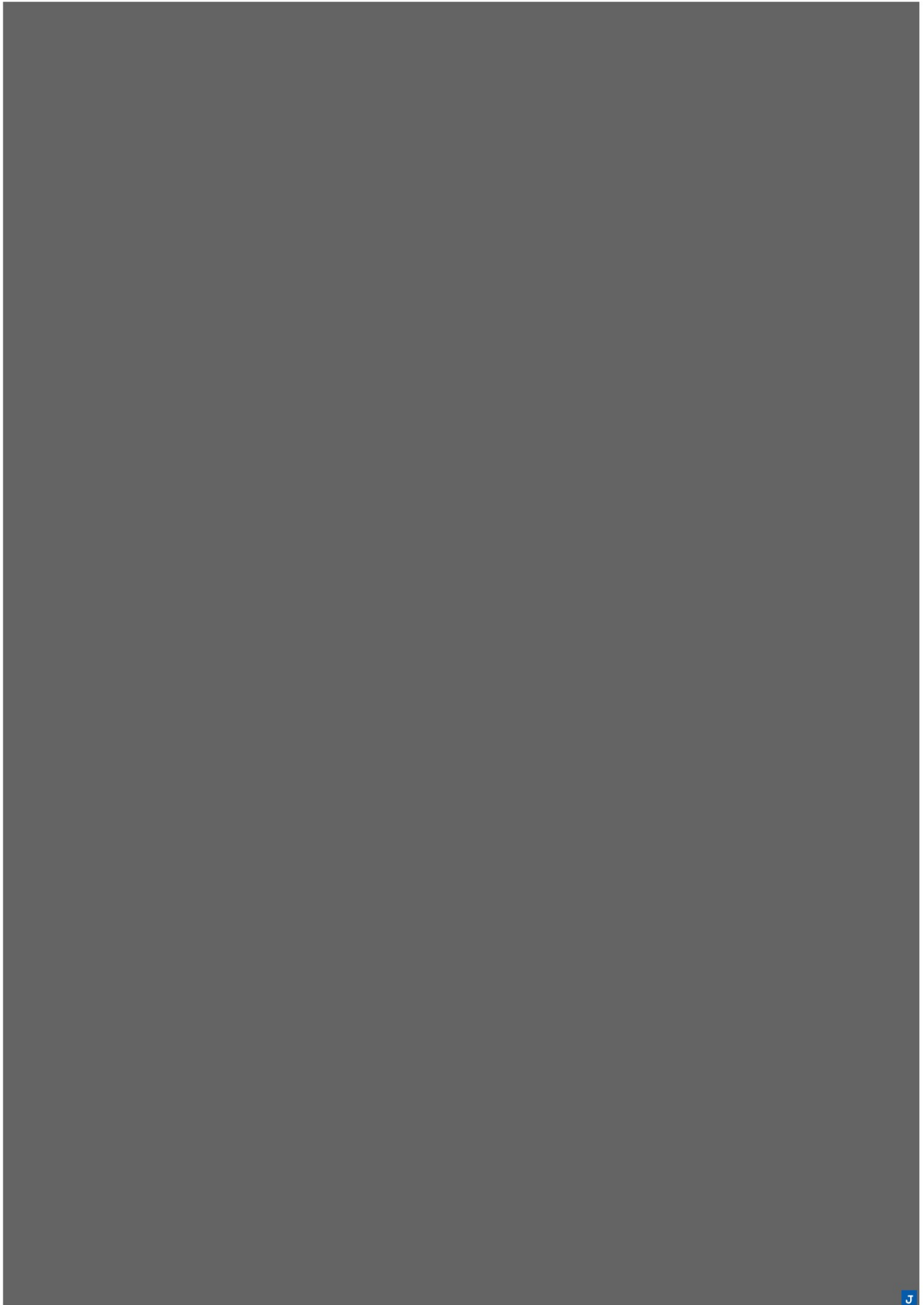

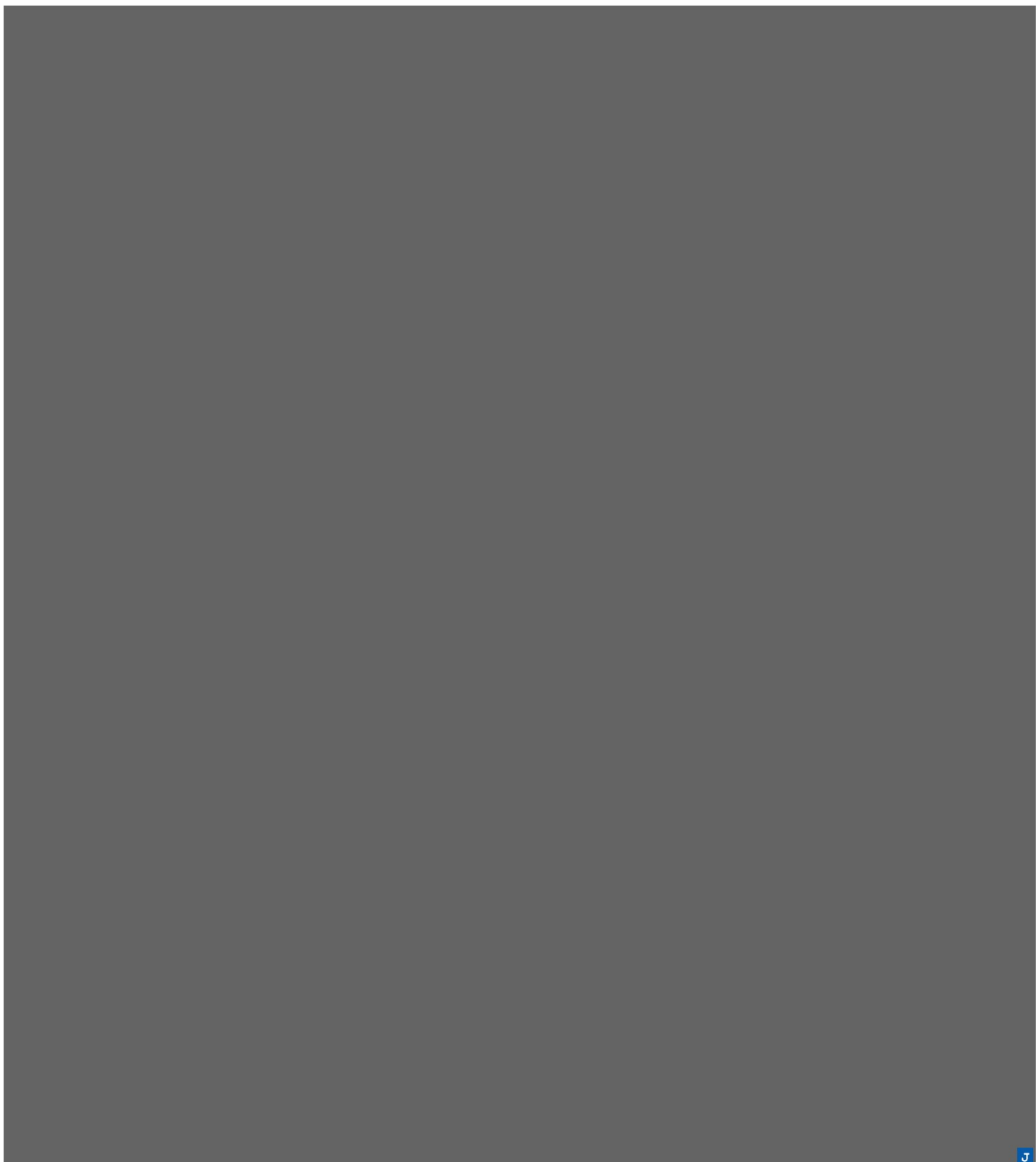

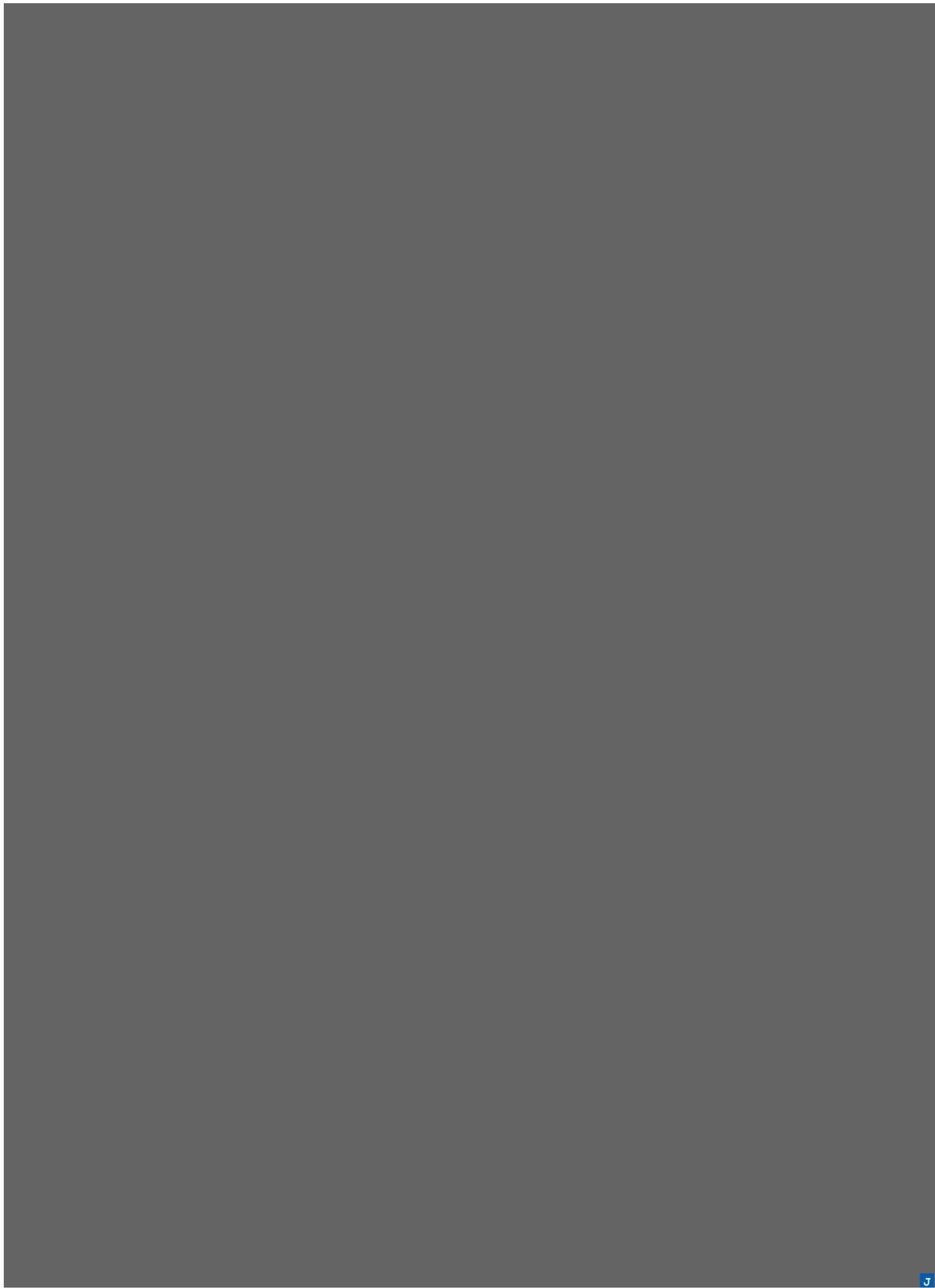

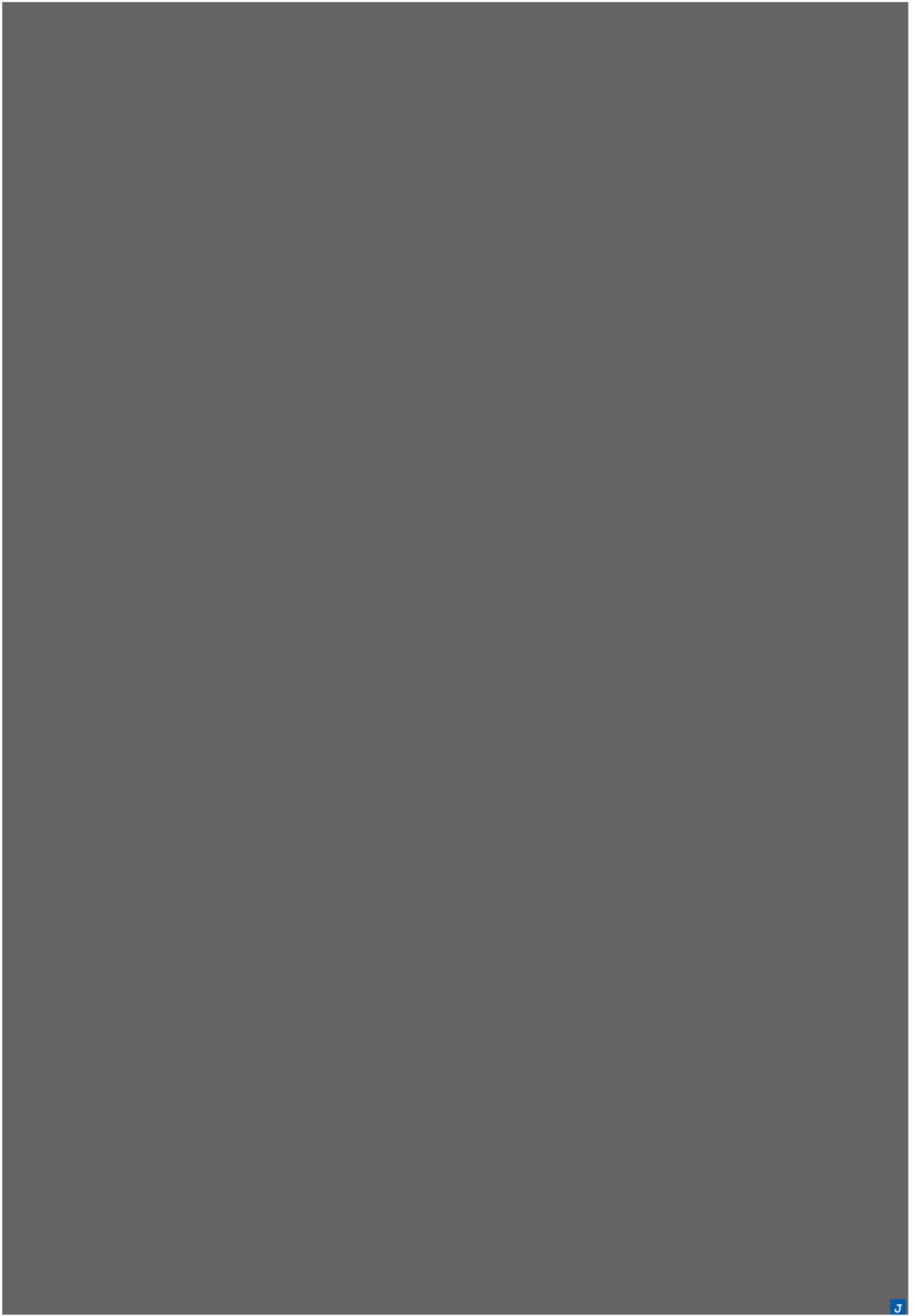

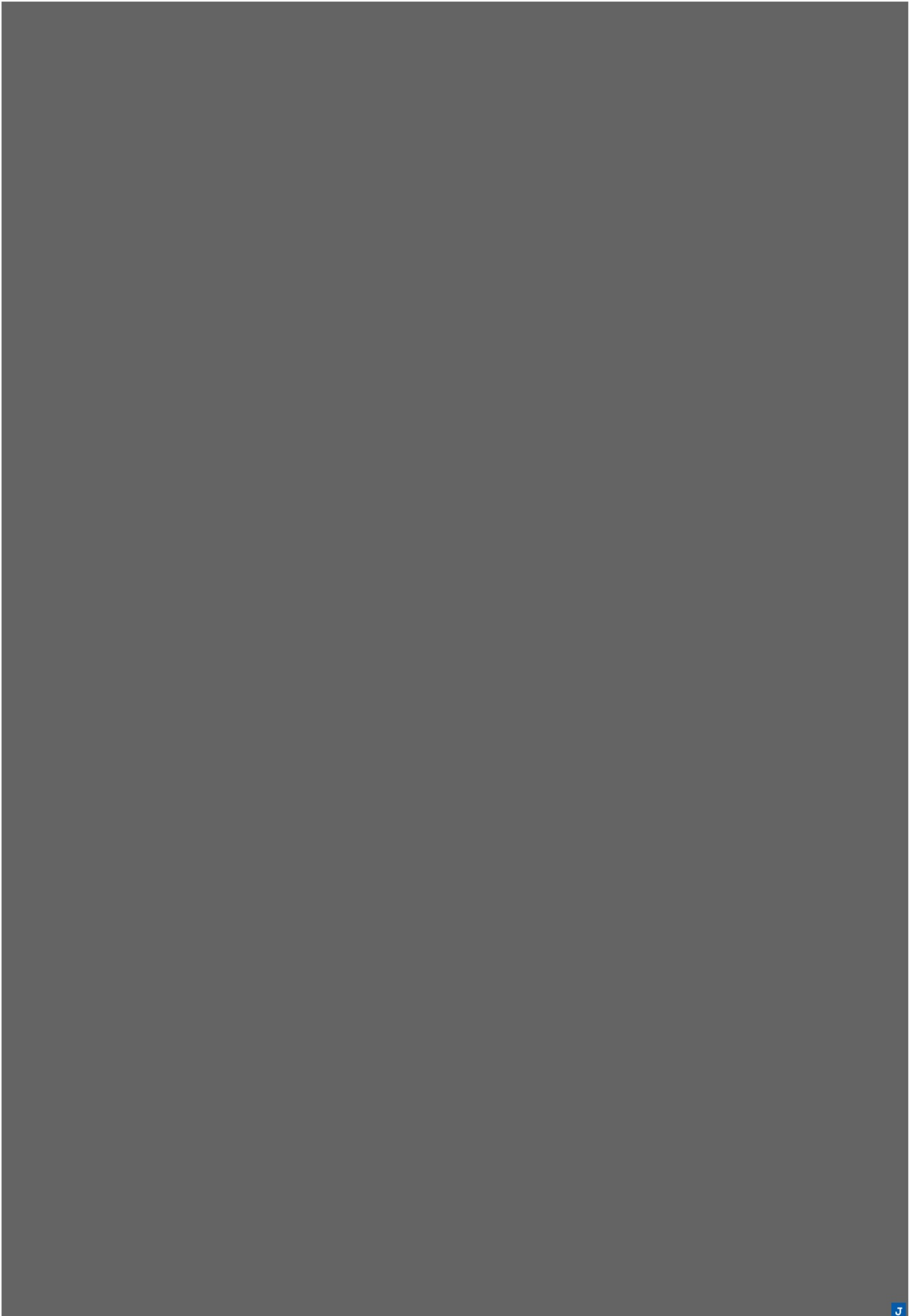

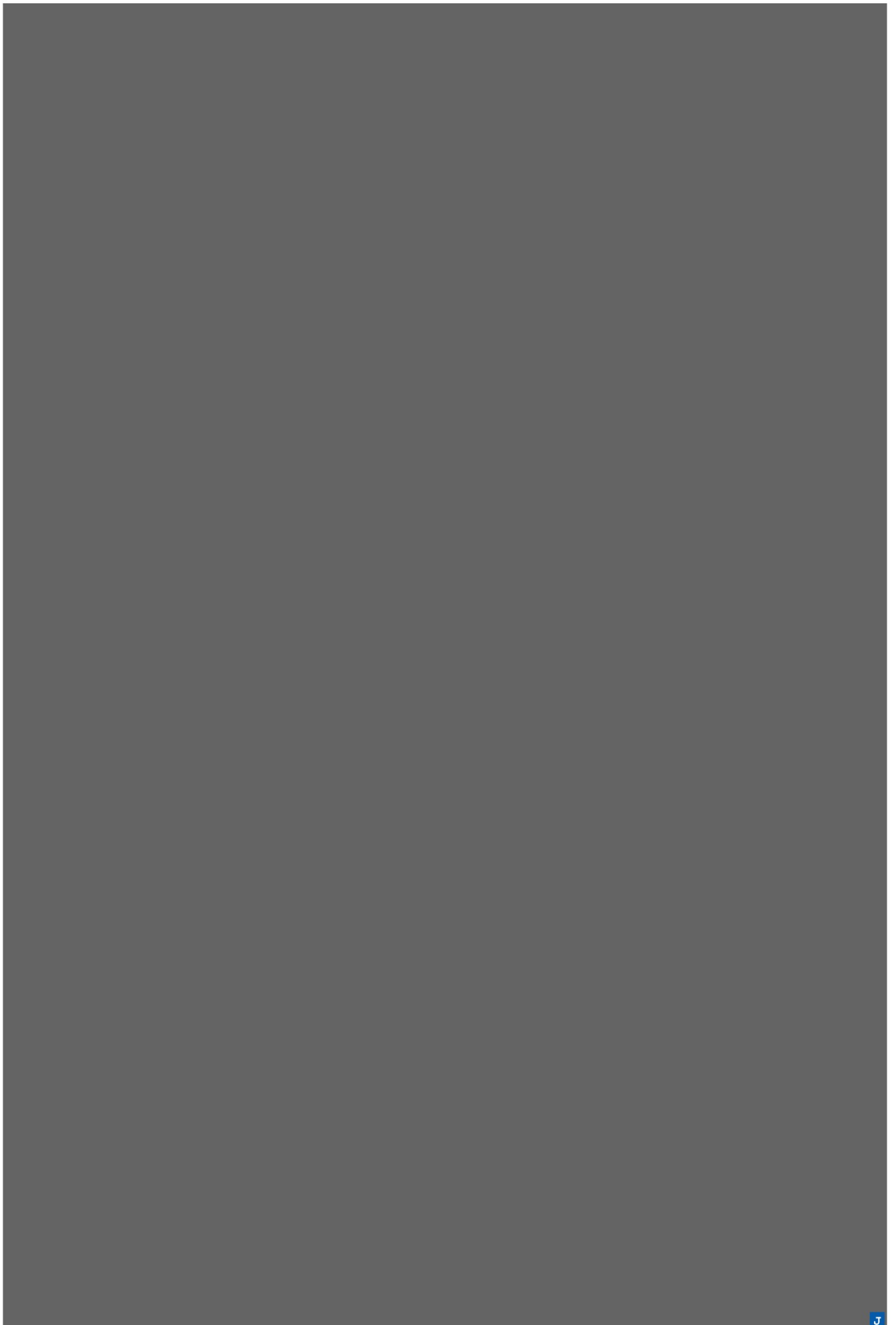

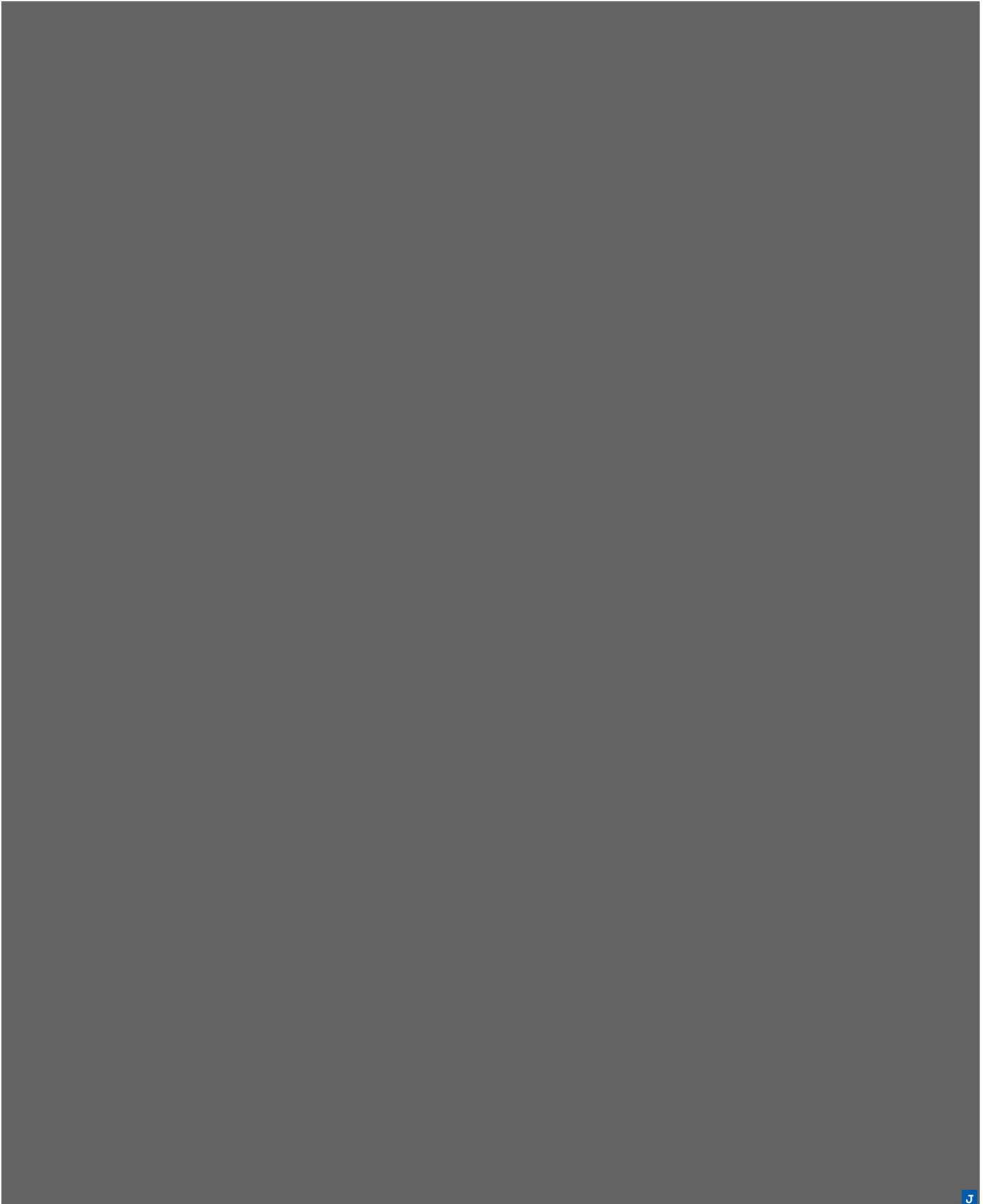

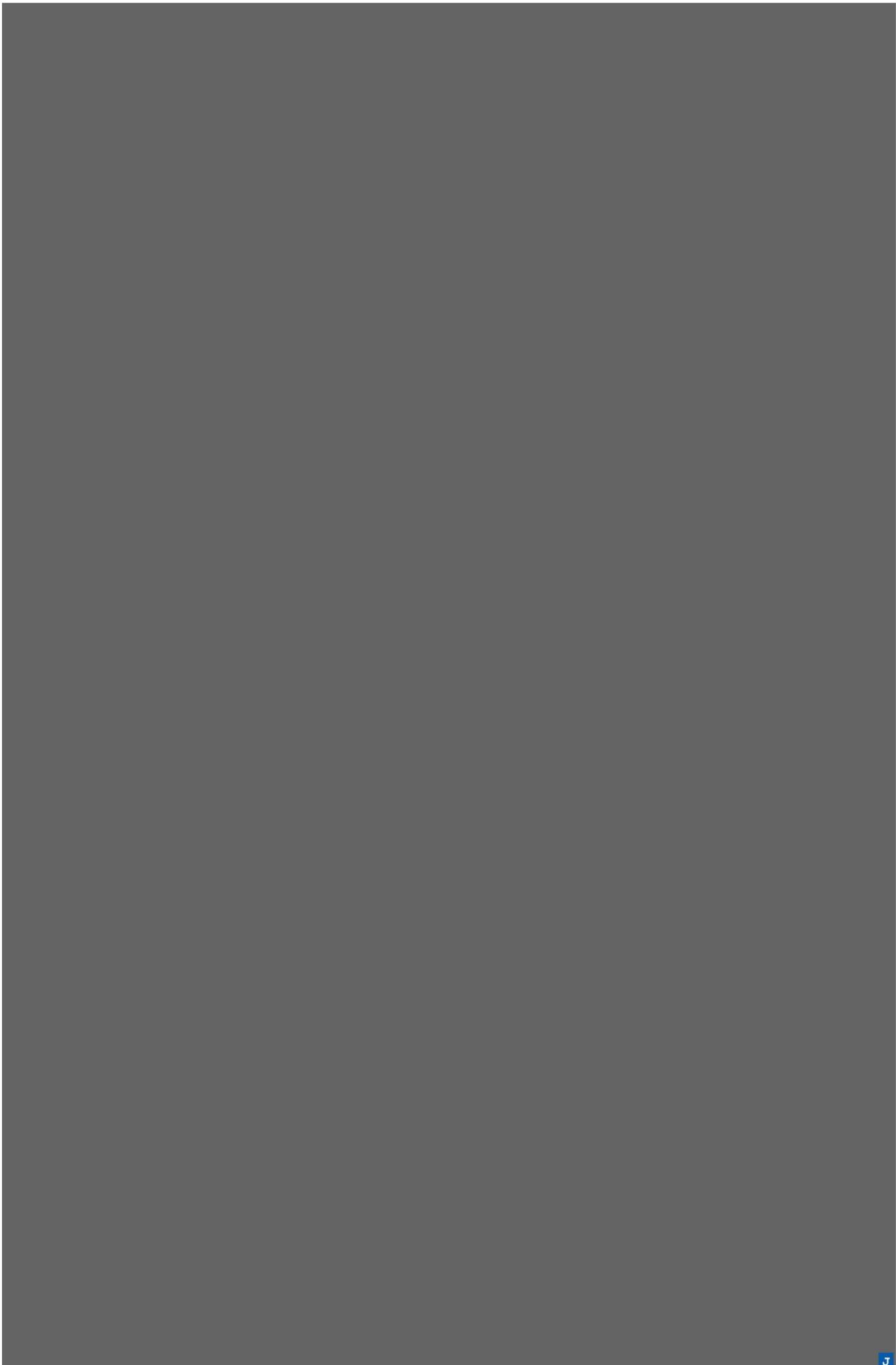

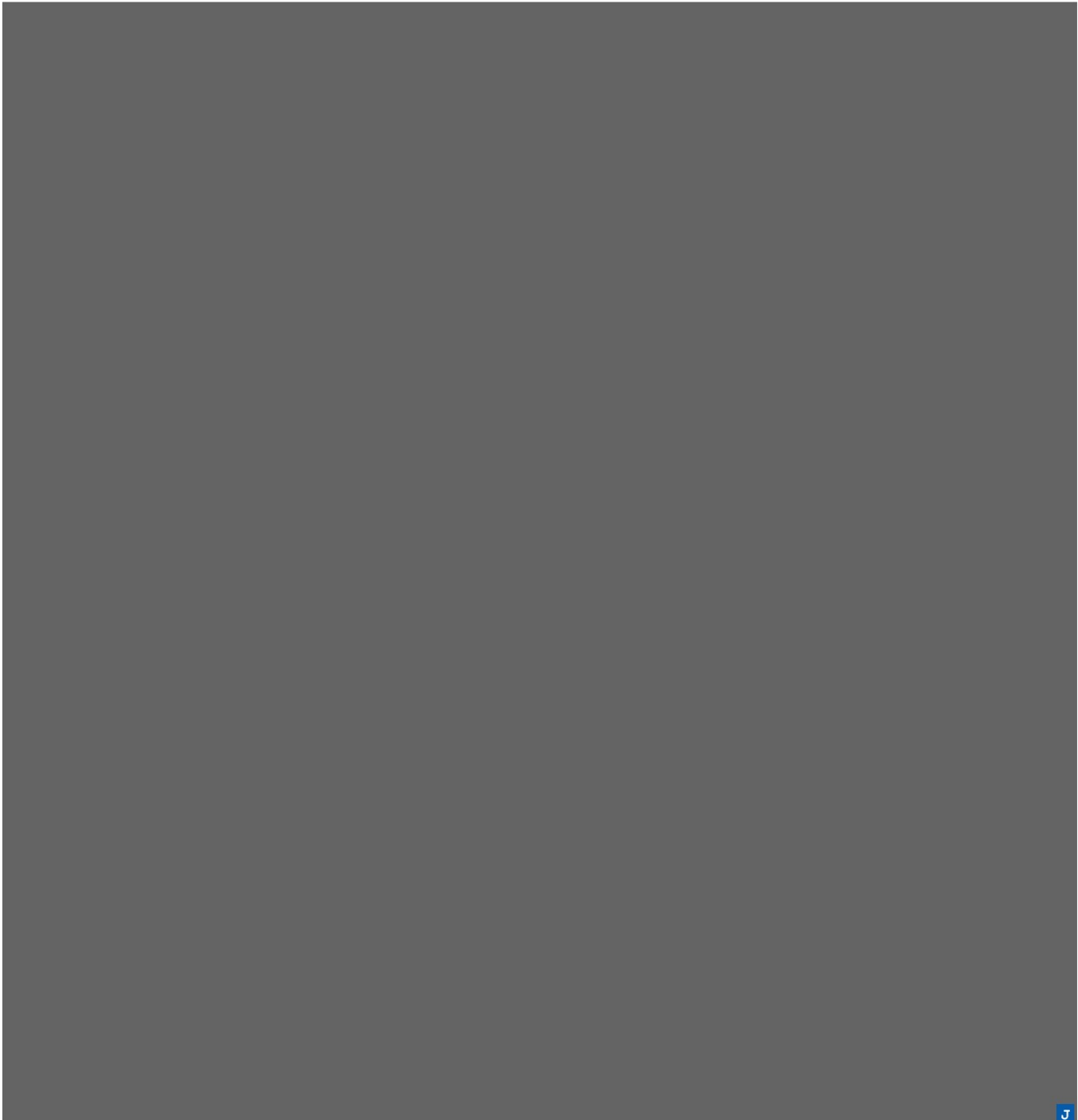

Veelgestelde vragen

ONDERWERP : Landelijke en provinciale vrijstellingen

DATUM : 21 maart 2024

Waarom kan de landelijke vrijstelling in Noord-Holland niet worden gebruikt?

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State deed in hoger beroep op 19 april 2023 uitspraak over het destijds nog geldende faunabeheerplan Algemene soorten. De Afdeling heeft in die uitspraak geconcludeerd dat de onderbouwing van de minister - waarom bestrijding van schade van deze soorten is vrijgesteld van de verbodsbepalingen - onvoldoende is. De vrijstelling voldeed niet aan de wettelijke eisen. Om die reden mocht bij het opstellen van het Faunabeheerplan Algemene soorten en bij het vaststellen van het goedkeuringsbesluit niet van de landelijke vrijstelling worden uitgegaan.

Enkele citaten uit de uitspraak:

- *“Omdat de landelijke vrijstellingen van de houtduif, de zwarte kraai, de kauw, het konijn en de vos onvoldoende zijn onderbouwd, mochten het college en de faunabeheereenheid met het faunabeheerplan niet van de landelijke vrijstellingen uitgaan. Als het college wel van de landelijke vrijstellingen mocht uitgaan, had het bovendien nog steeds het onder 8.2. genoemde onderzoek toegespitst op het eigen grondgebied moeten doen en daarbij moeten toetsen aan de eisen uit de Wnb naar het moment van het besluit over het faunabeheerplan.”*
- *“Ten slotte ziet de Afdeling aanleiding om aan partijen mee te geven dat voor de resterende looptijd van het faunabeheerplan met ontheffingen gewerkt zal moeten worden.”*

De uitspraak bevat twee essentiële elementen:

1. De minister heeft de landelijke vrijstelling voor de genoemde soorten onvoldoende onderbouwd en derhalve kan daar niet van worden uitgegaan.
2. Daarboven moet in een faunabeheerplan ook worden onderbouwd waarom het noodzakelijk is gebruik te maken van de vrijstellingsregeling.

Behalve de conclusie over de landelijke vrijstelling was het oordeel dat ook de onderbouwing voor de provinciale vrijstelling onvoldoende was. De provincie heeft namelijk niet aannemelijk gemaakt dat de genoemde soorten in de hele provincie gedurende het hele jaar belangrijke

schade hebben aangericht. Ook is de inzet en werking van andere bevredigende oplossingen onvoldoende onderbouwd. En tot slot is onvoldoende onderbouwd dat afschot niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding.

Waarom worden er in andere provincies wel nieuwe faunabeheerplannen goedgekeurd?

De uitspraak van de Afdeling leidt tot verschillen van mening over de gevolgen hiervan. Sommigen zien kansen om met een onderbouwing van de geleden schade toch terug te kunnen vallen op de landelijke vrijstelling. Zo'n onderbouwing valt dan terug op element 2 van de uitspraak (waarom is het noodzakelijk gebruik te maken van de vrijstelling). Maar zolang element 1 (onvoldoende onderbouwing van de landelijke vrijstelling) niet is opgelost, is het tweede element niet van toepassing! Anders gezegd: je kan geen beroep doen op een vrijstelling die niet geldig is verklaard.

Wij hebben [REDACTED] (Element Advocaten) en mr. drs. [REDACTED] advies gevraagd. Beiden concluderen dat in geen enkel geval kan worden teruggevallen op de landelijke vrijstelling zolang de minister geen onderbouwing heeft gegeven die voldoet aan de wettelijke eisen waaraan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft gerefereerd.

Voor de provinciale vrijstelling geldt, net zoals voor de landelijke vrijstelling, dat (in dit geval) Provinciale Staten een onderbouwing moeten leveren die voldoet aan de daaraan in de wet gestelde eisen. Zolang dat niet is gebeurd, kan niet worden teruggevallen op deze vrijstellingsregeling.

Is er een alternatief?

Nu voor de besproken soorten niet kan worden teruggevallen op de vrijstelling kunnen soorten die op de vrijstellingslijst staan alleen worden bestreden als daarvoor door Gedeputeerde Staten een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit (zo heet de voormalige ontheffing onder de Omgevingswet) wordt afgegeven. De eisen voor zo'n vergunning zijn gebaseerd op internationale overeenkomsten en Europese regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn, en daarom in de Omgevingswet gelijk aan die in de Wet natuurbescherming. Een vergunning kan derhalve worden verkregen als duidelijk is dat:

- 1) soorten schade veroorzaken aan de in de wet genoemde belangen,
- 2) er geen alternatief is en
- 3) de staat van instandhouding niet verslechtert door de maatregelen.

De provincie Noord-Holland onderzoekt momenteel wat de schade is die de (voormalige) vrijstellingssoorten veroorzaken. Voor houtduif en kraaiachten lijkt die in ieder geval substantieel te zijn, maar niet overal in de provincie. In samenspraak met de LTO wordt onderzocht wat de beste oplossing is. De Faunabeheereenheid Noord-Holland heeft momenteel geen rol in dit proces.

Hoe zit het met de Canadese gans en de vos?

Soorten die zijn opgenomen in faunabeheerplannen die zijn vastgesteld, goedgekeurd en onherroepelijk zijn (er is geen bezwaar of beroep ingediend of er is geen uitspraak die ervoor zorgt dat het plan niet geldig is) kunnen worden bestreden. Dat geldt voor verschillende faunabeheerplannen in andere provincies, maar ook voor ons nog vigerende Faunabeheerplan Ganzen 2021-2024. In dat plan is ook de Canadese gans opgenomen; een landelijk vrijgestelde soort. Bestrijding van de Canadese gans in Noord-Holland kan dus blijven plaatsvinden.

Voor bestrijding van de vos in Noord-Holland geldt een ontheffing gebaseerd op de schade die vossen hebben voor verschillende grondbroedende vogels. De onderbouwing is niet gebaseerd op de landelijke vrijstelling en daarom kan deze gebruikt worden.

Wat zijn de gevolgen voor de grondeigenaar?

Vooralsnog heeft de Provincie Noord-Holland de regeling voor schadetelemoetkoming van toepassing verklaard op de soorten van de landelijke en provinciale vrijstellingen die geraakt zijn door de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het gaat hierbij om de volgende soorten:

Landelijke vrijstelling

- Houtduif
- Kauw
- Konijn
- Vos
- Zwarte kraai

Provinciale vrijstelling

- Ekster
- Gaai
- Knobbelzwaan
- Meerkoet
- Spreeuw

Bij schade kan de grondgebruiker een aanvraag voor tegemoetkoming indienen bij BIJ12. Daarbij moet hij aantonen dat hij er alles aan heeft gedaan om schade te voorkomen. Dit kan worden gedaan door het gebruiken van preventieve maatregelen. Het advies is om FaunaSpot te gebruiken om preventieve maatregelen te registreren. Deze registraties zijn nodig voor het onderbouwen van faunabeheerplannen en kunnen bij het aanvragen van een schadetelemoetkoming bij BIJ12 als erkend bewijs worden ingediend. Meer informatie hierover vindt u op de website van BIJ12.

Wat zijn de gevolgen voor de schadebestrijder?

Nu afschot niet meer toegestaan is, kun de schadebestrijder samen met zijn grondgebruiker bekijken welke preventieve maatregelen op diens percelen het meest effectief kunnen zijn.

De registraties in FaunaSpot, samen met de registraties van de agrariër, zijn belangrijk, zowel voor het onderbouwen van een faunabeheerplan, bij een aanvraag voor schadevergoeding bij BIJ12 als bij het eventueel aanvragen van een ontheffing (zie hierboven).

Wat is de huidige stand van zaken met de landelijk vrijgestelde soorten?

Zolang de minister geen goede onderbouwing geeft voor het landelijk vrijstellen van genoemde soorten kan deze regeling niet worden gebruikt. Er is geen signaal dat de ontbrekende onderbouwing door de minister alsnog gegeven gaat worden. Samen met verschillende partijen, waaronder het IPO, onderzoekt de minister de mogelijkheden voor een 'stelselwijziging'. Over wat deze wijziging zal inhouden ontbreekt op dit moment nog informatie.

Dat betekent dat afschot van konijn, houtduif, vos, kraai en kauw op grond van de landelijke vrijstelling niet is toegestaan. Eventuele schadebestrijding voor deze soorten is momenteel alleen mogelijk via individuele omgevingsvergunningen (zoals de voormalige ontheffingen onder de Omgevingswet nu heten).

Wat is de stand van zaken met de provinciale vrijstelling?

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is ook uitgebreid ingegaan op de in het Faunabeheerplan Algemene soorten genoemde diersoorten waarvoor door de provincie vrijstelling was verleend. Analoog aan de conclusie over de landelijke vrijstelling was het oordeel dat ook de onderbouwing voor de provinciale vrijstelling onvoldoende is. Door de provincie is niet aannemelijk gemaakt dat de genoemde soorten in de gehele provincie gedurende het gehele jaar belangrijke schade hebben aangericht. Ook is de inzet en werking van andere bevredigende oplossingen onvoldoende onderbouwd. Eveneens is onvoldoende onderbouwd dat afschot niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding. We zien hier dus onder andere dat de Afdeling kritisch is op de vraag of een soort in de hele provincie schade veroorzaakt. De Afdeling heeft de provincie in de gelegenheid gesteld om binnen afzienbare termijn met een aanvullende onderbouwing te komen. Door de aard en interpretatie van de regelingen tot dan toe ontbreekt het echter aan gegevens voor die onderbouwing.

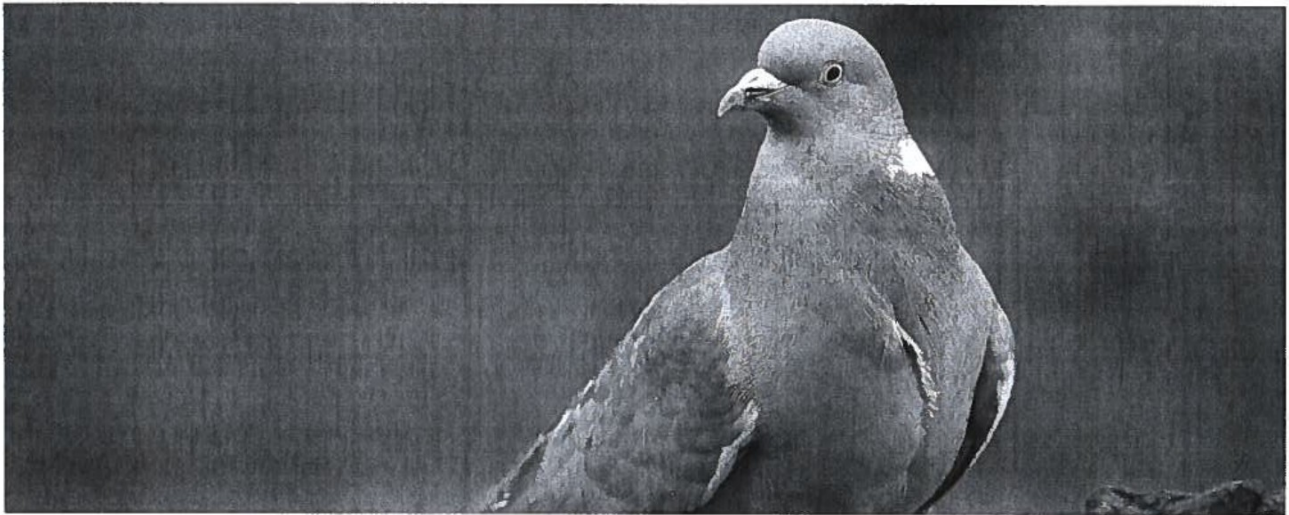
Zolang de lijst met landelijk vrijgestelde soorten bestaat kunnen de soorten daarop niet Provinciaal worden vrijgesteld. De wet sluit dit namelijk uit.

[Bekijk in de browser](#)

Productie 3

Nieuwsbrief 30 juni 2024

Motie Pierik en Van der Plas aangenomen

Wat betekent dit voor het gebruik van de vrijstellingslijst in Noord-Holland?

De FBE Noord-Holland krijgt veel vragen nu de Tweede Kamer afgelopen week de motie Pierik en Van der Plas heeft aangenomen. Dit betekent dat de houtduif, de zwarte kraai en de kauw op de landelijke vrijstellingslijst blijven staan. Hierdoor blijft schadebestrijding door middel van afschot op deze soorten in veel provincies mogelijk. Voor de provincie Noord-Holland geldt dat echter niet. We leggen hieronder uit waarom dat zo is.

Motie Pierik en Van der Plas

Op 17 oktober 2023 heeft de Tweede Kamer de motie Akerboom aangenomen. Die vereiste dat de soorten waarvan de staat van instandhouding slecht was, onmiddellijk van de vrijstellingslijst zouden worden gehaald. Uitvoering van die motie bleek echter complex en met grote (financiële) consequenties. Afgelopen week heeft de Tweede Kamer de motie Pierik en Van der Plas aangenomen, waarin de minister wordt opgeroepen de motie Akerboom niet overhaast uit te voeren, maar deze te betrekken bij de algehele stelselherziening waaraan wordt gewerkt.

Die stelselherziening gaat over een eventuele herziening van het hele instrumentarium voor jacht en schadebestrijding. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de uitkomsten van dit proces, behalve dat er opnieuw gekeken wordt naar de staat van instandhouding van soorten en de consequenties daarvan voor de mogelijkheden voor schadebestrijding.

Waarom mag in Noord-Holland géén gebruik worden gemaakt van de landelijke vrijstellingslijst?

Op 19 april 2023 deed de Raad van State in hoger beroep uitspraak over het faunabeheerplan Algemene soorten Noord-Holland. Het oordeel was dat er terecht bezwaar was gemaakt tegen dit faunabeheerplan omdat het was gebaseerd op de landelijke vrijstelling, die onvoldoende onderbouwd is door de minister. Hierdoor voldoet de vrijstellingslijst niet aan de wettelijke eisen en kan daar in een faunabeheerplan niet van worden uitgegaan. Bovendien was ook de provinciale onderbouwing onvoldoende: er was niet aannemelijk gemaakt dat de genoemde soorten in de hele provincie gedurende het hele jaar belangrijke schade hadden aangericht. Gevolg van de uitspraak was, dat afschot van algemene soorten per direct niet meer was toegestaan.

Meer over de uitspraak van de Raad van State en de gevolgen daarvan, lees je in deze lijst met [veelgestelde vragen](#). Wij werken deze lijst steeds bij aan de hand van vragen die bij ons binnenkomen. Via deze nieuwsbrief laten wij je weten wanneer er een bijgewerkt document beschikbaar is.

Waarom mag in sommige andere provincies wél gebruik worden gemaakt van de landelijke vrijstellingslijst?

In provincies waar het faunabeheerplan al goedgekeurd was vóór de uitspraak van de Raad van State, kan wel gebruik worden gemaakt van de vrijstellingslijst. Zodra de geldigheidsdatum van deze faunabeheerplannen afloopt, kan echter ook in die provincies geen schadebestrijding meer plaatsvinden van soorten die zijn opgenomen op de landelijke en/of de provinciale vrijstellingslijst. Naast Noord-Holland zijn er inmiddels al meer provincies waar beperkingen gelden.

Wat wordt er nu gedaan om de acute landbouwschade in Noord-Holland te kunnen voorkomen?

Op dit moment werken de provincie en de FBE Noord-Holland samen met de LTO aan een oplossing voor de huidige situatie, waarin veel agrariërs grote schade ondervinden van schadesoorten zoals de houtduif. Doel is een faunabeheerplan voor deze schadesoorten te maken, voor de specifieke situatie waarin zij schade aan landbouwgewassen veroorzaken. Dit faunabeheerplan is dan niet gebaseerd op de landelijke vrijstelling. Via deze nieuwsbrief houden we iedereen op de hoogte van de voortgang.

Hoe wordt nu gewerkt aan een nieuw faunabeheerplan Algemene soorten voor Noord-Holland?

Zowel faunabeheerplannen als de vrijstellingslijst vallen of staan bij een goede onderbouwing met betrouwbare data. De situatie die hier is ontstaan, is daar een duidelijk voorbeeld van. De provincie Noord-Holland werkt daarom sinds januari 2023 met een gevalideerd registratiesysteem: FaunaSpot. Hierin worden niet alleen afschotdata verzameld, maar kunnen agrariërs en hun faunabeheerders ook preventieve maatregelen registreren. We zien dat daar steeds meer gebruik van wordt gemaakt, en dat levert waardevolle data op voor de onderbouwing.

Daarnaast werkt de provincie met BIJ12 aan het steeds makkelijker maken van het melden van schade. Ook door het snel en correct kunnen melden van schade, verzamelt de agrarische sector veel bruikbare data.

Om een faunabeheerplan te kunnen maken dat voldoet aan de wet is het bovendien noodzakelijk om de gunstige staat van instandhouding (Svi) te kunnen garanderen. De faunabeheereenheden van alle provincies hebben er daarom bij het ministerie van LNV op aangedrongen om voor de diersoorten op de landelijke vrijstellingslijst 'gunstige referentiewaarden' (GRW's) op te stellen. Op basis hiervan kunnen zij onderbouwen of er aan de staat van instandhouding kan worden voldaan in geval schadebestrijding wordt toegestaan.

Meer over gunstige referentiewaarden lees je in dit [interview over de AEWA en WAG](#) (pag. 4).

Heb je interesse in een webinar over de vrijstellingslijst?

Wij merken dat er veel vragen zijn over de situatie in Noord-Holland. Daarom willen wij weten of er behoefte is aan een webinar, waarin iedereen zijn vragen kan stellen, bijvoorbeeld aan betrokken juristen.

Wil je een webinar over dit onderwerp bijwonen? Stuur ons dan een mail met 'ja webinar' in het onderwerp. Eventueel kan je je vragen in de mail zetten.

JA, IK WIL GRAAG EEN WEBINAR

Faunabeheereenheid Noord-Holland

Spaarne 17
2011 CD Haarlem

[023-2100223](tel:023-2100223)

info@fbenoordholland.nl

U ontvangt deze mail omdat u zich heeft
ingeschreven via onze website.

[Geen mails meer ontvangen? Afmelden](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

E Art. 5.1 lid 1 sub e

Deze informatie betreft nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de UAVG

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen